

Årsberättelse 2023

Frälsningsarmén

Frälsningsarmén är ett internationellt evangeliskt trossamfund inom den världsvida kristna kyrkan. Vårt budskap är grundat i Bibeln. Vår tjänst motiveras av Guds kärlek. Vårt uppdrag är att förkunna budskapet om Jesus Kristus och att utan åtskillnad möta mänskliga behov i hans namn.

Postadress:
Box 5090, 102 42 Stockholm

Telefon:
08-562 282 00

Gåva till Frälsningsarméns
arbete:
Pg 900480-5
Swish 9004805

Redaktörer:
Eva Gustin, Teresia Jansson,
Johan Nilsson.

Foto:
Jonas Nimmersjö, om inget
annat anges.

Form och layout:
Johan Nilsson

Omslagsfoto:
Jonas Nimmersjö

Tryck:
Trydells, juni 2024

Tryckt på miljövänligt papper.

INNEHÅLL

Frälsningsarméns uppdrag.....	3
Översten har ordet.....	4
Året som gått	6
Socialt arbete i Sverige	
Barn, unga och familjer.....	8
Äldre och ensamma.....	12
Hemlöshet och missbruk.....	14
Integration.....	18
Människohandel och arbetskraftsexploatering	22
Socialt arbete internationellt	24
Kårernas verksamhet.....	26
Finansiering.....	30
Tack för stöd och gåvor.....	32
Årsredovisning.....	33
Revisionsberättelse	49

FRÄLSNINGSARMÉNS UPPDRAG

Tro och handling sedan 1865

► Frälsningsarmén är en internationell kristen kyrka med ett omfattande socialt arbete och engagemang. Uppdraget att förkunna budskapet om Jesus Kristus och att utan åtskillnad möta mänskliga behov i hans namn motiveras av Guds kärlek.

TRON LEDER TILL PRAKTISK HANDLING, till att hjälpa den som har det svårt och dela de goda nyheterna om Jesus Kristus med alla människor. Frälsningsarmén erbjuder en öppen gemenskap utifrån människors intressen och behov. Med gudstron som drivkraft och en handlingskraftig organisation i ryggen arbetar Frälsningsarmén varje dag för att människor ska få sina liv förvandlade.

Frälsningsarmén i Sverige är en del av den internationella rörelse som finns i 133 änder. The

Salvation Army grundades 1865 i London och här ligger också det internationella högkvarteret. Därifrån tillsätts de högsta ledarna för Frälsningsarmén i de olika länderna över hela världen. Länderna är uppdelade i 61 territorier. Frälsningsarmén i Sverige grundades 1882 och bildar ett territorium tillsammans med Lettland.

Frälsningsarmén bedriver sin verksamhet genom kårer och olika institutioner, som till exempel akutboenden, sociala center och stödboenden. ◀

Vi fortsätter kämpa för att ge hopp

► Under 2023 slog den ekonomiska krisen igenom på bred front i Sverige, och det var de mest utsatta som fick ta den största smällen. Köerna till Frälsningsarméns matutdelningar växte och fler drabbades av vräkning och hemlöshet. Under hela året har Frälsningsarmén kraftsamlat för att stötta dem som behöver hjälp. Och vi fortsätter den goda kampen. Vi vägrar ge upp!

DET SENASTE ÅRETS stigande räntor och priser på el, bränsle och mat har lett till att allt fler tvingats söka hjälp för att klara sina mest grundläggande behov.

Från januari 2022 till juli 2023 steg priserna med över 21 procent på matvaruprodukter, och de fortsatte sen uppåt hela året. Samtidigt som de som redan befann sig i utsatthet fick det ännu värre hamnade fler människor och helt nya grupper i utsatthet av olika slag. Bland annat drabbades många barnfamiljer hårt ekonomiskt.

Frälsningsarméns sociala verksamheter gick för högtryck för att försöka hjälpa alla nödställda. Under 2023 mötte vi ett ökande antal hjälpsökande på våra kårer och sociala center, bland annat ensamstående föräldrar som hade svårt att få ekonomin att gå ihop.

Tack vare alla som var med och bidrog på olika sätt kunde Frälsningsarmén genomföra fler än 300 000 hjälpinsatser under 2023. Ändå upplever vi att vi inte räcker till. Behoven var så stora att vi på några håll fann oss tvungna att stänga portarna för hjälpbehövande. Våra resurser räckte helt enkelt inte till. I den situationen har vi aldrig tidigare

befunnit oss. Det säger något om omfattningen av den växande utsattheten och hur den under året även kom att drabba nya skikt av befolkningen.

Frälsningsarmén vill betjäna en lidande mänsklighet – det är en viktig del av vårt uppdrag. Men att fånga det arbetet i ord och bild är inte alltid så lätt. När jag ser tillbaka på vårt arbete under året kan jag därför bara konstatera att hur vi än försöker beskriva Frälsningsarméns mångfacetterade arbete låter det sig inte riktigt rymmas i en sådan här skrift.

Jag skulle vilja dela med mig av alla berättelser där människor fått hjälp med mat, där vi hjälpt till med att betala hyror, hjälpt en människa med en sängplats eller bara gett en axel att gråta vid. Jag skulle också vilja beskriva den förvandling människor upplevt när deras livssituation eller liv förändrats till det bättre.

Trots den svåra tid som råder så kan vi konstatera att många av de människor vi möter, och som kämpar för en dragligare tillvaro, har vi kunnat hjälpa till nytt hopp, både fysiskt och andligt. De har fått förvandlande liv!

Frälsningsarmén har delat denna kamp för och

” Trots den svåra tid som råder så kan vi konstatera att många av de människor vi möter, och som kämpar för en drägligare tillvaro, har vi kunnat hjälpa till nytt hopp, både fysiskt och andligt. De har fått förvandlande liv!

med samhällets mest utsatta sedan 1865 i England, och sedan 1882 i Sverige. Vi vägrar ge upp!

Dessvärre ser trenden med ökande priser och fler som hamnar i en utsatt situation ut att fortsätta. Vi ser också en ökad trend av hemlöshet som vi måste bemöta. Vi ser allt fler både bland äldre och yngre som saknar någonstans att bo, ofta som en följd av stigande levnadskostnader.

Men vår tro fortsätter att ge kraft till handling där det behövs. Vi behöver fortsätta utveckla vårt sociala arbete. Vi behöver fortsätta vårt angelägna arbete mot till exempel människohandel och arbetskraftsexploatering i Sverige och runt om i världen.

Det finns också nya områden som vi behöver ta ett steg in i. Vi kommer att fortsätta hitta nya innovativa vägar att lösa problem och arbeta vidare för att nå unga, medelålders och äldre generationer för att låta dem ta del av förvandling.

Den här årsberättelsen har mycket gott att säga. Den berättar om goda resultat både i människors liv och i den ekonomiska förvaltningen. Men det finns en ännu bättre berättelse. Den som Gud

ständigt håller vid liv och gör aktuell. Den säger att varje år är ett nådens år. Varje dag får vi inom Frälsningsarmén leva upp till vårt namn och berätta om den frälsning och den räddning från fördömelse och skuld som finns tillgänglig hos Jesus.

Jag önskar att du skulle höra några av de berättelserna som förvandlat liv. Det är röster som visar på att resultatet av våra gemensamma insatser har blivit gott.

Med önskan om Guds rika välsignelse,

Frälsningsarméns ledare i Sverige,
Överste Bo Jeppsson

Maj 2024

Året som gått

Tack alla givare!

Frälsningsarmén tog emot drygt **183** miljoner kronor i gåvor under 2023.

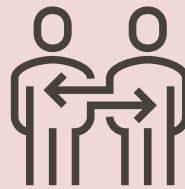
Frälsningsarmén försåg människor i utsatthet med **88 532** vårddyggn på institutionerna för akutboende, stödboende, ungdomsboende och skyddsboende.

► **Hållplats för hemlösa.** Strax före jul initierades ett projekt där Frälsningsarmén söker upp människor i utsatthet på Stockholms Central och erbjuder dem stöd på plats i ett mobilt samtalscenter inrymt i en för ändamålet införskaffad buss. **Läs mer på sidan 17.**

Frälsningsarmén serverade **146 658** mål mat eller fika på kårer och sociala center.

Vid **22 405** tillfällen fanns personer från Frälsningsarmén till hands för självvård, rådgivning och stödsamtal.

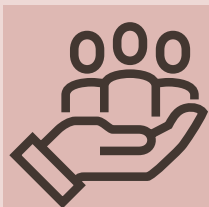
Stor publicitet kring äldre i hemlöshet

Ålderspensionärer ska inte behöva sova på nattbussen. Det var budskapet när Frälsningsarmén i samband med insamlingskampanjen för hemlöshet i oktober ville lyfta frågan om äldre i hemlöshet i medierna. Många har inte råd att bo kvar i sina bostäder, samtidigt som de drar sig från att kontakta socialtjänsten. TT nappade och intervjuade Per-Johan Fernström på sociala divisionen samt en äldre man som drabbats och fått hjälp på Frälsningsarmén Templet i Stockholm. TT-artiklarna publicerades i ett 70-tal medier och ledde även till ett inslag i TV4.

Vid **60 259** tillfällen gav Frälsningsarmén hjälp i form av presentkort i matbutik, matkasse, kläudtdelning, rekvisition till Myrorna eller annan ekonomisk hjälp.

Under 2023 firade vi **222** gudstjänster eller andakter på servicehus och sjukhus. Totalt höll Frälsningsarmén **7150** gudstjänster och andakter under året.

♦ Maika (t h) var glad över att kunna ta med söner Antonio och Matteo till "Barnens julfest" på kåren i Halmstad.

FRÄLSNINGARMÉN HALMSTAD

Barnfamiljer fick dra ner på julfirandet

Många, speciellt barnfamiljer, tvingades dra ned på julfirandet 2023 för att klara ekonomin. Det visade en undersökning som Frälsningsarmén och Ipsos genomförde i december. Många uppgav att de oroade sig för elkostnader, för att pengarna inte skulle räcka till de kostnader som tillkommer vid jul och för att inte kunna köpa julklappar till barn och barnbarn. Nära sju av tio ensamstående med hemmavarande barn klarade inte att finansiera och fira sin jul på samma sätt som tidigare år.

Samtal om utsatthet i Almedalen

Frälsningsarmén medverkade under sommarens Almedalsvecka med ett tält och ett antal seminarier kring temat "den nya utsattheten". Syftet var att göra tydligt hur många drabbats av det tuffare ekonomiska läget i Sverige samt att söka vägar och samarbeten som kan motverka denna utsatthet. Under tre paneldebatter varje dag i tre dagar luftades viktiga ämnen som gängkriminalitet, människohandel, barnens rättigheter, vräkningar av barnfamiljer, integrationen, papperslösas situation och hemlöshet.

Frälsningsarmén gjorde **1206** hembesök och sjukbesök under året.

Totalt hjälpte Frälsningsarmén en behövande medmänniska vid 324 393 unika tillfällen under 2023.

Scouter, teaterapor och familjeläger

► Frälsningsarmén erbjuder barn och unga meningsfulla aktiviteter året om – inte minst läger och kollon under loven. Andra viktiga aktiviteter är middagar, läger och gemenskap för hela familjer samt stöd i form av till exempel matkassar och presentkort till familjer som lever i ekonomisk utsatthet.

KANOTPADDLING, Zipline, lägereld, sång och mat i stora lass. På Bäckaby lägergård i de småländska skogarna samlades i slutet av juni omkring 100 deltagare för naturnära äventyr på Frälsningsarméns scoutläger. Tid fanns även för vila vid ängar och vatten, som det står om i Psalm 23. Strofen var vald som tema för lägret.

– Vi har känt oss så välkomnade. Det är en otrolig gemenskap här, säger Fia som var där med maken Jens och dottern Saga.

Egen matlagning, tältande och fondbidrag gjorde att prisslappen för lägervistelsen kunde begränsas till rimliga 400 kronor per deltagare. Tolvåriga Alexa från Albanien går ofta till en av kårerna i Göteborg.

–Det är bra att vara på läger för annars skulle jag antagligen bara vara hemma i sommar och inte göra någonting alls, möjligen titta på film, säger hon på engelska.

Summercamp med fokus på varandra

Under midsommarveckan välkomnades unga i åldern 13–19 år till Summercamp på Ågestagården i Farsta. Ett 50-tal deltagare njöt av gemenskap, bad, roliga aktiviteter, seminarier och andakter. Temat för dagarna var "Others".

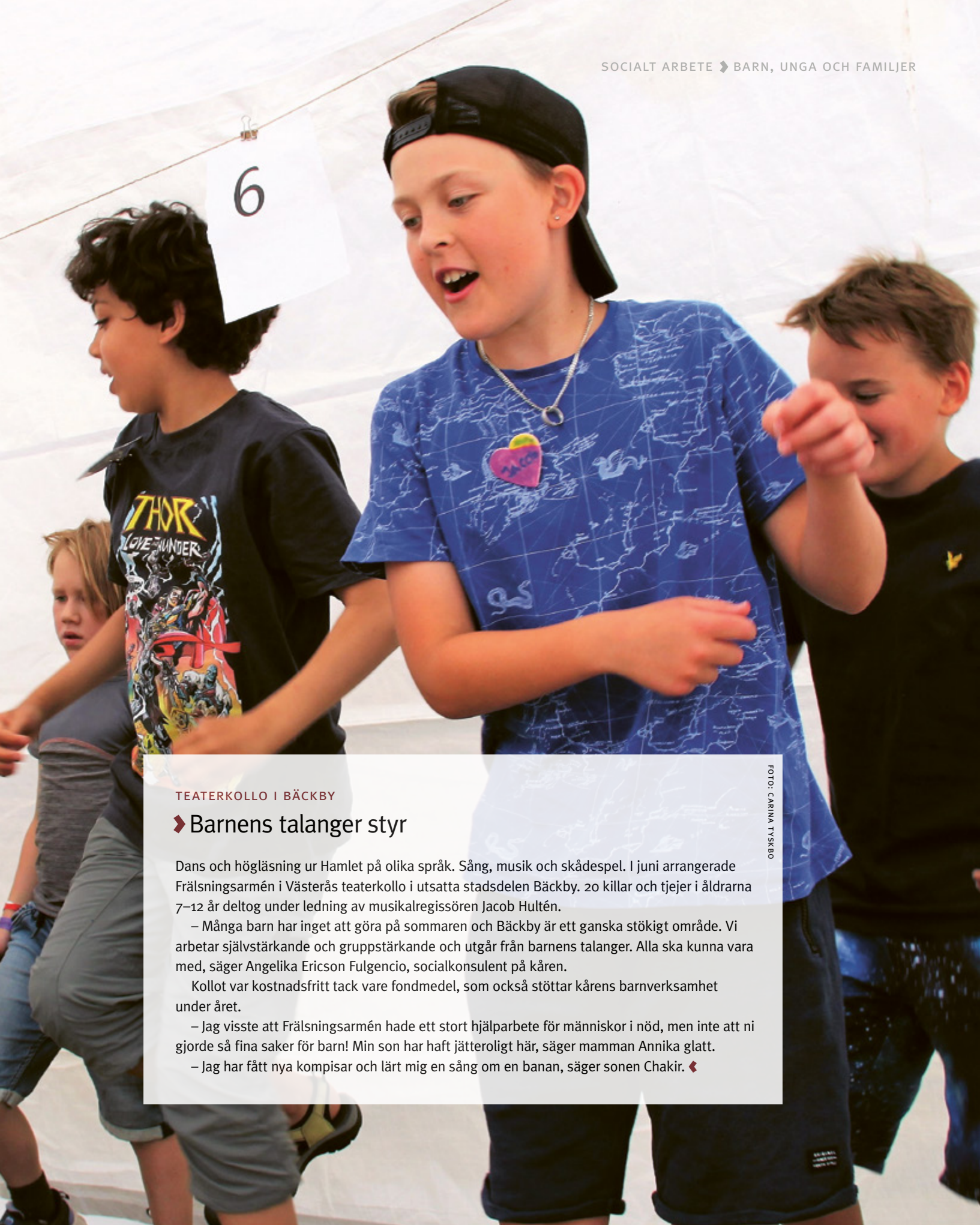
– Vi ville flytta fokus från mig och mitt till hur man kan finnas till för sina medmänniskor. Vad gör man om en vän mår psykiskt dåligt, håller på att drunkna eller vill ta sitt liv?, säger Jennie Gallardo, nationell ungdomssekreterare.

Avgiften för mat och logi subventionerades tack vare bidragsgivare.

TERESIA JANSSON

TEATERKOLLO I BÄCKBY

► Barnens talanger styr

Dans och högläsning ur Hamlet på olika språk. Sång, musik och skådespel. I juni arrangerade Frälsningsarmén i Västerås teaterkollo i utsatta stadsdelen Bäckby. 20 killar och tjejer i åldrarna 7–12 år deltog under ledning av musikalregissören Jacob Hultén.

– Många barn har inget att göra på sommaren och Bäckby är ett ganska stökigt område. Vi arbetar självstärkande och gruppstärkande och utgår från barnens talanger. Alla ska kunna vara med, säger Angelika Ericson Fulgencio, socialkonsulent på kåren.

Kollot var kostnadsfritt tack vare fondmedel, som också stöttar kårens barnverksamhet under året.

– Jag visste att Frälsningsarmén hade ett stort hjälparbete för människor i nöd, men inte att ni gjorde så fina saker för barn! Min son har haft jätteroligt här, säger mamman Annika glatt.

– Jag har fått nya kompisar och lärt mig en sång om en banan, säger sonen Chakir. ◀

FOTO: CARINA TYSKBO

FAKTA

Verksamheter för barn, unga och familjer

- Familjecenter erbjuder samtal enskilt eller i grupp för barn och unga.
- Matkassar, presentkort och tackning av vissa utgifter för ensamstående föräldrar.
- Förskolor.
- Öppna förskolor.
- Fritidsaktiviteter till låg kostnad.
- Utflykter, kollon och läger för barn, unga och ensamstående föräldrar med barn.
- Football for all Global varvar fotbollsträning med samtal om värderingar och samhället.
- Språkverkstäder.
- Stödboende för unga.
- Utrednings- och behandlingshem/HVB-hem.
- Arbete bland barn och unga i storstadsförorterna för att förebygga utanförskap.

Roligt relationsbygge i Tranås

Frälsningsarmén i Tranås arrangerade dagkollo för barn i åldern 8–12 år i sommarkyrkan Sännevadet. Första veckans deltagare kom främst från det mångkulturella miljonprogramsområdet Stoeryd, där Frälsningsarmén gjort satsningar med bland

annat läxhjälp. Dagkollot tog emot tolv barn per vecka under översyn av en handfull ledare.

– Här har vi tid att sitta ner och prata på djupet och se till varje barns behov, säger kårledaren Rickard Carlsson.

– Jag trodde inte att det skulle vara så här roligt

KYLSKÅPSRADION

➤ Fem år med Gabriel och Åsskar i etern

KYLSKÅPSRADION, Frälsningsarméns podd för barn i åldern 7–12 år, sände sitt första avsnitt i juni 2018. Jubileumsveckan fylldes med egenskrivna sånger av Åsskar och lyssnarna, frågesport och tillbakablickar på höjdpunkter genom åren.

I spetsen står projektledaren Gabriel Wahl som också lånar ut sin röst till dockan Åsskar. De tar upp aktuella ämnen, pratar med intressanta gäster och svarar på inläggen i frågelådan. I podden blandas humor och allvar med syftet att skapa trygghet, hopp och förståelse för alla människors lika värde.

– Vi är en stor digital gemenskap där jag får vara med och göra skillnad i barnens liv, och det är värt allt. Jag och Åsskar får så mycket kärlek från lyssnarna, säger Gabriel.

– Inläggen om oro och sorg är jobbigast och svårast att bemöta och innebär ett stort ansvar, för ofta är vi de första barnen berättar saker för eftersom de gillar oss och kan vara anonyma, fortsätter han.

– Jag hoppas hålla ut ett tag till och att alla barn i Sverige ska få veta att dom är bäst i test, som Åsskar brukar säga. ♦

”Att få göra skillnad i barnens liv är värt allt.”

”Alla barn i Sverige ska få veta att dom är bäst i test!”

på kollot, säger Jack.

Kåren erbjuder även enskilda samtal till familjer och viss ekonomisk support.

– Vi vill skapa relationer. Vi har till exempel en liten grupp svårt utsatta familjer som vi ringer om vi får mat över här, säger Rickard.

Sommarkul på många orter

”Summerjoy” kallades dagkollot som Frälsningsarmén i Skövde ordnade för barn i åldern 9–12 år. Gemenskap, grillning, bad, bowling, bio och jumpyard stod på programmet

Kåren i Alingsås bjöd in till vanlig ordning in till dagkollo på sommarhemmet i Hjälmared för tolv barn i åldern 7–12 år. Förutom kanotpaddling och somriga lekar besöktes vetenskapscentret Universeum vid en utflykt till Göteborg.

Även kåren i Västerås bjöd in till dagkollo för barn och unga.

Flera kårer kunde under året erbjuda familjeläger till subventionerat pris. Södra vätterbygdens kår bjöd in omkring 50 deltagare till Gransnäs lägergård. Norrköpings kår arrangerade en utflykt till vetenskapsmuseet Tom Tits Experiment i Södertälje och ett kostnadsfritt läger i Flen för utvalda familjer. Kår 393 i Stockholm anordnade familjeläger, medan Söderkåren och kåren i Lidköping lockade med utflykter. ◀

FAM-HUSET I BORÅS

▶ Ny uppgift som förmedlare av familjehem för barn

FRÄLSNINGSARMÉNS UTREDNINGSHEM i Borås, FAM-huset, startade under 2023 förmedling av jour- och familjehem. Detta sedan man fått många förfrågningar om att ta emot barn som inte kan bo med sina föräldrar.

– Men vi anser av moraliska skäl att institutioner inte är rätt vårdform. Därför vill vi i stället erbjuda familjehem att placera dessa barn i, säger Deni Molin, familjehemskonsulent på FAM-huset.

Familjehemmen finns runt omkring i landet och består av såväl barnfamiljer som ensamstående och par. Stor vikt läggs vid att de vuxna har känslomässig förmåga att knyta an till barn de ska ta emot och att de också har den faktiska tid som krävs när de tar på sig uppgiften att fungera som familjehem. FAM-huset har i sitt nätverk även flera jourhem som med kort varsel kan ta emot barn upp till 18 års ålder.

I hemmen vill man bygga upp det nätverk kring barnen som ofta saknas. Ansvar att samtidigt underhålla barnens kontakt med den biologiska familjen kan vila tungt på familjehemmen och då kan FAM-huset genom sin kompetens och erfarenhet erbjuda stöd och vägledning.

– Vi vill bli en vårdkedja och även erbjuda öppenvårdsinsatser riktade till barnens biologiska föräldrar. Då kan vi öka familjens förmåga att ta ansvar, säger Deni Molin. ◀

Deni Molin

Liv och gemenskap på äldre dar

▶ En lägervecka fylld av upplevelser i Rättvik, sång och gemenskap för den som drabbats av demens och stavgångsgång som firar 20 år. Det var några av Frälsningsarméns inslag för äldre under 2023. Annat som erbjuds på flera orter är utflykter, hantverk, bokklubbar, föredrag samt ledsagning och stöd av olika slag.

FAKTA

Verksamhet för äldre och ensamma

- ▶ Dagledigträffar, fika, gemenskap.
- ▶ Hantverksträffar, korsordsgrupper, bokcirklar.
- ▶ Stavgång, utegympa.
- ▶ Utflykter, läger, kollo.
- ▶ Projekt Salome med Glädjekören för demenssjuka och anhöriga.
- ▶ Ledsagning till läkare med mera, skjuts till verksamhet.
- ▶ Telefonsamtal, hembesök, praktisk hjälp.
- ▶ Matkassar, presentkort på mat, kläder.
- ▶ Möjlighet att engagera sig som ledare eller volontär.

STAVGÅNG, SOPPLUNCH OCH FÖREDRAG på kåren Templet i Stockholm. Det är vad initiativtagaren och frälsningsofficeren Else Andersson under 20 års tid bjudit in daglediga till varje vecka. I oktober firades jubileet med en trerätters måltid, tal, musik och tillbakablickar.

– Gruppen har ständigt vuxit vilket visar att den är värdefull och behövs. Vi är som en stor familj med mycket kärlek, social gemenskap och omsorg om varandra, säger Else.

Eva Hallberg, 82 år, lärde känna Else via arbetet med hörselskadade och har varit med i gänget de senaste tio åren.

– Det bästa är att man kommer ut och promenerar i naturen och får träffa goda vänner. Det är lite som terapi att prata med andra och man känner sig alltid välkommen här oavsett om man har en tro eller inte. Det är en väldigt öppen atmosfär, säger hon.

Christina Jeppsson, nationell ledare för kvinnoarbetet, tackade Else för hennes insatser. Vid årsskiftet lämnade Else över stafettpippen till ett team på Templet.

– Jag är så glad över att verksamheten fortsätter. Framtiden ligger i Herrrens händer, det finns alltid uppgifter i Guds rike, menar Else.

Stöttar demensdrabbade

Frälsningsarméns satsning Salome riktar sig till personer med demens och deras anhöriga. Verksamheten finns på två orter. I Alingsås bjuder kåren in till Kafé Salome med gemenskap, andakt, sång och gäster. Dessutom gör man hembesök och bistår med promenadsällskap och ledsagning till exempelvis läkare och frisör. Dessa tjänster erbjuds även andra äldre som är i behov av stöd.

I Stockholm finns Glädjekören på Söderkåren. Övningarna leds av sångerskan Tua Dominique.

– Det är fantastiskt att se hur långt sången kan nå in i en sjuk människa. Hur mycket som kan väckas till liv när de känner igen älskade gamla melodier från ungdomen, säger Tua.

– En grupp som ofta glöms är de anhöriga. De kan ha det väldigt tungt. För dem innebär min verksamhet en stunds vila medan jag leder kören.

På de flesta orter där Frälsningsarmén har verksamhet anordnas dagledigträffar med andakt, fika och sång för äldre och ensamma. Andra inslag kan vara bokklubbar, föredrag, gymning och utflykter. Den som har svårt att ta sig ut kan få ett upplivande telefonsamtal, hembesök, hjälp med praktiska sysslor eller kanske bli hämtad för att kunna vara med på en aktivitet. ◀

► **Glädjefylld Rättviksvecka.** Varje sommar samlar Frälsningsarmén seniorer och andra grupper till gemenskap i vackra Rättvik. Under 2023 fick bland andra 60 äldre från Stockholmstrakten en rofylld vecka i Dalarna. Vistelsen bjöd på god mat, intressanta föredrag och sol och bad. Vandring och en båttur på Siljan var andra upplevelser för deltagarna att bära med sig hem.

► **Gångartropp.** Under 20 år har Else Andersson (i rött längst t v) bjudit in dagliga till stavgång och sopplunch på kåren Templet.

Bister ekonomi puttar många nära kanten

► Behoven av stöd och hjälp bland dem som sökte sig till Frälsningsarméns sociala arbete växte tydligt under året. I Uppsala fördjupade Brobygget relationerna med personer i hemlöshet och i Stockholm rullade nya projektet ”Hållplats Frälsningsarmén” igång.

EN TYDLIG TREND UNDER 2023 var att många redan utsatta knuffades allt närmare den kant där vräkning och hemlöshet väntar. Det kärvare ekonomiska klimatet drabbade alla – barnfamiljer

såväl som äldre och sjuka och andra grupper. Göran Larsson, verksam inom det sociala arbetet på kåren Templet i Stockholm, berättar att han varje vecka träffat unga mammor med barn som försöker överleva på så lite som 2 000 kronor i månaden. Han har också mött flera som viftar med ”sista chansen-brevet” från hyresvärderna – där nästa anhalt är avhysning.

Enligt Kronofogden ökade antalet vräkningar stort förra året och rekordmånga barn berördes i dessa familjetragedier – över 600. Flera av Frälsningsarméns kårer vittnar om att de kämpat hårt för att rädda människor från att vräkas och hamna i hemlöshet.

Frälsningsarmén möter också äldre som tvingas prioritera mellan till exempel mat, tandvård, glasögon och mediciner. Även denna grupp riskerar att drabbas av vräkning och hemlöshet.

Till Kafé i Gemenskap på kåren Templet sökte sig många ensamstående pensionärer med låg pension. De bjöds på en stabil frukost och en matlåda att ta med hem.

– De stigande priserna gjorde att många haft svårt att klara sig utan frukosten och matlådorna, förklarar Helen Lidman, ansvarig för kårens sociala arbete. ◀

► **Livingvande.** På Kafé i Gemenskap erbjuder kåren i Templet ensamstående pensionärer med låg pension en stabil frukost och en matlåda att ta med hem.

FRÄLSNINGSARMÉN I UPPSALA

► Bygger broar till stöd och gemenskap

BROBYGGET, en uppsökande verksamhet vid Frälsningsarméns kår i Uppsala, hjälper personer som är eller riskerar att hamna i hemlöshet. Klienterna har ofta psykiska diagnoser och sitter fast i missbruk. Vanligen bär de också på sår och trauman från barndom, en kriminell tillvaro eller krigsupplevelser.

Brobyggets medarbetare stöttar i kontakten med myndigheter och har suttit med på många SIP-möten (samordnad individuell plan) med psykiatrin och kommunen. Unga vuxna med ångest och social fobi har erbjudits trygg gemenskap, samtal och skjuts till skola och andra aktiviteter. Under 2023 fick man 28 nya ärenden att ta hand om, medan 17 avslutades. I loggboken är hela 844 samtal noterade för verksamhetsåret.

Sagahemmet

Inkvarterade på akut- och stödboendet Sagahemmet har fått följa med på skidåkning, minigolf, bowling, gemenskap vid scoutstugan och matlagningskurs på kåren. Kontaktskapandet har lett till att flera av dem nu deltar i gudstjänster.

– Vi har nått dit för att vi skapar tillfälle att lära känna dem och låter dem vara med i planering och utförande av aktiviteter. Vi ser dem och efterfrågar deras vilja och önskningar så att de får känna delaktighet och samhörighet, säger Ulrika Pettersson, socialkonsulent inom Brobygget.

Brobygget har följt upp dem som tidigare bott på Sagahemmet och ibland hjälpt till med flytt och gett bidrag till möbler och inredning.

– En man har börjat jobba i Gottsunda

kyrka och en ung kille vi stöttat tog studenten efter flitiga studier vid Komvux och läser nu på universitetet, berättar Ulrika.

Ensam i sitt slag

Hon understryker vikten av att bygga långsiktiga relationer för att nå in till dessa individer.

– Jag funderar ofta på vilka som skulle göra detta om inte vi gjorde det. Svaret är: Ingen! Mina klienter skulle stått som isolerade öar utan en bro till hjälp och stöd för ett värdigare liv och en bättre hälsa.

– De broar vi bygger gör en väsentlig skillnad och jag ser fram emot de spännande ärenden som ligger framför oss. Behoven är stora men det finns inga hopplösa fall, avslutar Ulrika. ♦

► **Värdig samvaro.** På Sociala Centret Hornstull står dörren öppen för den som behöver en värmande kopp kaffe och några mackor. Inför julen var Rune (nere t h) en av gästerna som fick hjälp av frivilliga från Hår & Sånt att bli fin i håret.

FRÄLSNINGSARMÉNS SOCIALA VERKSAMHETER

► Anstormning av hjälpsökande

UNDER 2023 SLINGRADE sig köerna långa till Frälsningsarméns matutdelningar och sociala verksamheter.

– En medarbetare på en av våra verksamheter berättade att 73 desperata familjer ringde för att söka hjälp under en fyra timmar lång telefontid. Och de allra flesta av dem var helt nya kontakter, berättar Ewa-Marie Kihlagård, biträdande programchef för Frälsningsarmén.

Personal har fått hantera både fler och tyngre ärenden.

– Våra kuratorer har gått på knäna och vi har tvingats säga nej till människor i behov av hjälp. I den situationen har vi aldrig varit tidigare, berättar Bodil Nilsson, verksamhetschef på Sociala centret vid Hornstull i Stockholm.

Där samlades under våren 136 gäster till påskfirande och de fick även med sig varsitt påskägg. Verksamheten höll stängt på grund av renovering under åtta veckor från augusti till oktober 2023. I uppfräschade lokaler kunde man mot årets slut bjuda drygt 100 gäster på jultallrik och klappar medan ett gäng från Hår & Sånt hjälpte besökarna att bli fina i hår och skägg inför den stundande julen. ♦

NY SATSNING I STOCKHOLM

► Mobilt center ska fånga upp hemlösa

STRAX FÖRE JUL invigde Frälsningsarmén ett mobilt samtalscenter inrymt i en buss. Med bussen som bas vill man söka upp människor i utsatthet på Stockholms Central och erbjuda dem stöd på plats. Bussen ska dock inte bli någon värmestuga eller sovplats.

– Att möta människor där de befinner sig är det avgörande. Vi har insett att det är svårare att få denna grupp att själva söka upp hjälpen, säger Jenny Alm, projektledare.

På Stockholms Central märker hon fler yngre och pensionärer bland de hemlösa. Med den nya verksamheten vill Frälsningsarmén lotsa behövande vidare till åtgärder innan de cementerats i sina roller som hemlösa.

– När personer väl har etablerat sig som hemlösa är det svårare att bryta mönstret. De kan ha missbruksproblem och inte vilja ha hjälp, utan hellre stanna kvar i sin situation. Ny hemlöshet är däremot lättare att bryta, säger Jenny. ◀

FAKTA

Frälsningsarméns akut- och stödboenden och sociala center

Göteborg

- Lilla Bommen (akutboende).
- Nylösegrården (stödboende).
- Slussen (motivationsboende).

Stockholm

- EU-Center (socialt center för EU-migranter).
- Midsommarkransen (akut- och motivationsboende).
- Sociala Centret, Hornstull.
- Halvvägshuset (utslussboende).
- Vinternatt/Sommarnatt (härbärge för hemlösa EU-migranter).

Sundsvall

- Klippangården (natthärbärge och stödboende).

Uppsala

- Sagahemmet (natthärbärge för kvinnor och stödboende).

Frälsningsarméns skyddade boenden

- Skogsbo.
- Lyktan.

Visar vägen in i svenska samhället

► I storsstädernas utsatta områden arbetar Frälsningsarmén aktivt för att bidra till en tryggare miljö. Hjälptill integration sker även via Akalla Kvinnocenter, EU-centret och genom stöd till ukrainska flyktingar.

TILL FRÄLSNINGSSARMÉNs verksamhet i Husby-Järva kommer varje vecka uppemot 80 barn i åldern 9–15 år. Området är präglad av utanförskap och betraktas som särskilt utsatt. Tack vare medel från stiftelser och fonder kan man erbjuda matiga mellanmål, utflykter och diverse aktiviteter. I gemenskapen talar man om självkänsla, gruppträck, val och konsekvenser.

– Vi möter barn och unga som verkligen behöver oss. De kan leva i ekonomisk utsatthet, ha brist på trygga vuxna och riskera att hamna snett, menar Julia Adolfsson, ansvarig för verksamheten.

Trygghet och säkerhetstänk står i fokus och Julia berättar om en flicka i en av grupperna.

– Hon sa att hon nästan inte får gå någonstans i vanliga fall, men till oss får hon komma eftersom hennes mamma litar på oss. Och det är så vi vill fungera – att människor känner att de kan lämna sina barn till oss tryggt och säkert, säger Julia och tillägger:

– Ord och uppmuntran från barnen själva är det värdefullaste jag kan få. Det får mig att vilja springa 100 mil till.

Djärva tjejer och trygga kids

2023 var det första helåret i Husby med den veckoverksamheten för barn och unga som startade hösten 2022. Enligt Julia handlade förra året mycket om att hitta strukturer för arbetet med grupperna. Tjejgrupperna är tre till antalet och kallas "Djärva Tjejer" medan de två killgrupperna benämns "Trygga Kids".

Ledarna införde förra året ett antal ordningsregler kring respekt, vilket har skapat lugn och trygghet under samlingarna. Det finns visioner att utöka verksamheten, men med endast ett rum, ett

CARINA TYSKBO

► **Vuxenvän.** Julia Adolfsson har blivit en viktig vän och vuxenförebild för många unga tjejer i förortsområdena norr om Stockholm. Under kollo "Sommarkul" får både tjejer och killar prova olika aktiviteter och lära sig att umgås på ett respektfullt sätt.

” Jag är så tacksam över att ni finns i mitt liv, jag har lärt mig jättemycket hos er, som att vara tacksam och alltid vara snäll ... Jag älskar er och kommer aldrig glömma er. Du och Frälsningsarmén har verkligen räddat mitt liv. Det är det bästa stället jag har varit på ...”

UNG FLICKA I ETT BREV TILL JULIA ADOLFSSON, VERKSAMHETSANSVARIG PÅ FRÄLSNINGARMÉN I HUSBY-JÄRVA.

penry och en toalett har man egentligen redan vuxit ur sina lokaler. Större ytor, inklusive samtalsrum och kontor, skulle öppna nya möjligheter för Frälsningsarméns ungdomsverksamhet i området.

Fullt på sommarkollo

Att behoven finns märks på den rekordstora uppslutningen kring "Sommarkul". Kollo, som alltså ordnas av Frälsningsarmén i Husby-Järva, aktiverade under fyra veckor nästan 200 barn och unga.

Många av deltagarnas föräldrar tvingas arbeta hela sommaren. Andra är arbetssökande eller studerande och försöker få tillvaron att gå ihop. Det kostnadsfria kollo kan vara höjdpunkten på hela sommarlovet för barnen. Julia Adolfsson nämner vikten av att skapa förtroende gentemot både föräldrarna och barnen, som man vill fortsätta följa under tonåren. Målet är att genom förebyggande insatser undvika att de unga dras in i destruktiva sammanhang.

– Vi finns inte bara här under några sommarveckor. Ska vi lära känna barnen på riktigt och se förändringar krävs regelbunden närvaro. Vi älskar de här barnen och är så glada över att vi får vara med och göra skillnad i deras liv, säger hon.

Många ukrainare söker hjälp på Templets kår

Drygt 30 ukrainska familjer har sökt hjälp på Templets kår i Stockholm sedan kriget bröt ut och trycket fortsätter att öka. Där kan de få en matkasse, äta, fika, träna språk, få hjälp med myndighetskontakter och ha gemenskap.

– De reser ända från Uppsala, Västerås och till och med från Gävle för hjälpen. Dagsersättningen är fortsatt väldigt låg för flyktingarna, säger Helen Lidman, ansvarig för Templets sociala arbete.

– Det finns en väldigt drivkraft hos dem vi möter att hitta stöd och forma en meningsfull tillvaro här, fortsätter hon.

► **Ledartyp.** Karin Asplund håller i trådarna på Kvinnocentret i Akalla, där materialet "Lär känna Sverige och lär dig svenska" är flitigt utnyttjat i integrationsarbetet.

AKALLA KVINNOCENTER

► Stärkt egenmakt för utsatta kvinnor

– **JAG ÄR JÄTTESTOLT** över att arbeta för Frälsningsarmén för här är det lite snack och mycket hockey. Vi gör inte något för att vi tror att det behövs, utan för att vi ser och hör vilka problem kvinnorna vi möter har i sin vardag. Och utifrån detta agerar vi.

Det säger Karin Asplund, som sedan våren 2023 är verksamhetschef för Kvinnocentret i Akalla. Efter det ryska angreppskriget kom centrets målgrupp främst att utgöras av flyktingar från Ukraina. Numera välkomnas kvinnor med olika slags migrationserfarenhet. Många är asylsökande eller har fått avslag på sin ansökan. Andra lever i utanförskap trots att de har uppehållstillstånd.

Sociala rättigheter, inkludering, integration och mångfald är ledorden som styr arbetet. Man samarbetar med Frälsningsarméns traffickingcenter Safe Havens och de skyddade boendena Lyktan och Skogsbo.

Karin har ägnat mycket tid åt att knyta till sig fler samarbetspartners, exempelvis specifika vårdinrättningar, som kan ge personer i utsatthet stöd och upplysningar i frågor som rör dem. Under rubriken "Framtidsplan" erbjuds kvinnorna också samtal som ska ge dem handlingsberedskap för framtiden oavsett asylbesked.

– Vi informerar kvinnorna om deras rättigheter och skyldigheter för att de ska kunna ta kloka beslut för sig själva och sin

familj. Egenmakt är supercentralt i detta, säger Karin.

Centret erbjuder även matkassar, rekvisition till Myrorna och stöd i myndighetskontakter. Numera erbjuder man också kreativt skapande och lovaktiviteter för mammor och barn. I augusti förra året startades "Här och Nu", ett hälsofrämjande kulturprojekt med drama, teater, workshop, utställningar, museibesök och dans med Balettakademin.

– Den psykiska ohälsan är hög i gruppen vi möter och forskning säger att kulturupplevelser är positiva för hälsan. De ger kvinnorna en paus i vardagen och skapar naturliga ytor för interaktion, säger Karin. ◀

Språkkafé och förskola för ukrainare

Kåren i Halmstad öppnade ett språkkafé för de ukrainska flyktingarna som träffas två gånger i veckan och numera består de omkring 70 deltagarna av flera nationaliteter. De får information om det svenska samhället, hjälp med juridiska frågor och hur man skriver CV med mera. Hösten 2023 startades även en öppen förskola två dagar i veckan för målgruppen. Likaså välkomnas de till familjehäng med aktiviteter för stora och små på fredagskvällar.

– Många mammor och pappor blir isolerade under föräldraledigheten. Dem vill vi skapa en mötesplats för och ett nätverk, säger Johanna Samuelsson, kårledare.

Närmare arbetsmarknaden via EU-centret

På Frälsningsarméns EU-center i Stockholm har två projekt löpt under året med syfte att hjälpa ukrainska flyktingar att komma närmare den svenska arbetsmarknaden. I ”ESF Care Jobbintegration för ukrainaflyktingar” deltog 38 män och 210 kvinnor.

–Flera av dem har fått jobb under året, men syftet var främst att stötta med samhällsinformation och träna dem i svenska och engelska så att de själva ska kunna orientera sig i vårt samhälle,

säger Mihai Blaj, anställd för projektet vid EU-centret.

”Frälsningsarmén stöd och integration” nådde totalt 235 deltagare i Stockholm, Skövde och Karlstad och innefattade samhällsorientering, språkträning, information kring andra EU-länder eller återvändande till Ukraina.

– Vi fick väldigt positiv återkoppling, bland annat tack vare den höga nivån i vår svensktalning. Projekten skapade också fin gemenskap, och under julen fick 160 personer hjälp med matkassar, säger Mihai Blaj.

Lyfte romernas människovärde

Via uppsökande verksamhet i Stockholm nådde EU-centret under 2023 över 250 romer från Rumänien och Bulgarien, varav merparten kvinnor. De fick möjlighet att samtala kring sin livssituation och informerades om rättigheter, sjukvård och arbete. Människovärdet var i fokus och lyftes även fram i kontakter med medierna.

EU-centret samarbetar även med vårdmottagningar och i ett projekt fick omkring 50 män besök hos läkare, fotvård, frisör och simhall. De försågs också med hygienartiklar, mediciner och fick dessutom matkassar eller presentkort på matvaror. ◀

FAKTA

Verksamheter för asylsökande, flyktingar och andra immigranter

- ▶ Samtalsstöd och rådgivning.
- ▶ Språkkafé och andra aktiviteter för språkträning.
- ▶ Språkundervisning och samhällsinformation för asylsökande.
- ▶ Stödcenter för EU-migranter och tredjelandsmedborgare.
- ▶ Fotboll för alla (FFA).
- ▶ Uppsökande verksamhet i utsatta områden.
- ▶ Härbärg för EU-migranter.
- ▶ Skollovsaktiviteter för barn och föräldrar.
- ▶ Tillfällen till bön och andakter.
- ▶ Praktiskt stöd i form av presentkort på mat, kläder, medicin och myndighetskontakter.
- ▶ Arbete med att förebygga och motverka människohandel.

FRÄLSNINGSGRÄNSEN KARLSTAD

▶ **Stöttepelare.** Gänget som under året hjälpte ukrainska flyktingar i Karlstad att närma sig den svenska arbetsmarknaden.

Frihet, skydd och stöd för de sårbara

► Många fall av arbetsexploatering, nytt metodmaterial för lokal samverkan mot människohandel, debattinlägg, konferenser och panelsamtal. Det är några av inslagen inom Frälsningsarméns arbete mot människohandel förra året.

SAFE HAVENS TRAFFICKINGCENTER Stockholm arbetar med förebyggande, praktiska och återintegrerande insatser för att ge utsatta för människohandel perspektiv på och tillgång till sina rättigheter. Frälsningsarméns vårdkedja för människohandelsoffer förtydligades förra året i och med att Safe Havens blev certifierat som

stödgivare av Nationella stödprogrammet (NSP).

Under 2023 mötte man 78 individer, varav 37 på centret. I 24 av fallen handlade det om misstänkt arbetsexploatering medan 13 ärenden rörde misstänkt sexuell exploatering. En person var utsatt för tvångsgifte.

Verksamhetens mobila team bistod 41 thailändare, utsatta för misstänkt arbetsexploatering i bärindustrin. Frälsningsarmén var med och mötte de utsatta samt organiserade och styrde upp den riktade insatsen, där många aktörer samverkade.aktionen resulterade i 41 anmälningar till IOM (International Organization for Migration), flera polisanmälningar samt åtskilliga akutplaceringar på tryggt boende. Bärplockarna fick sedemera återvändandestöd genom IOM. Förövarna häktades och åtal har riktats mot bärföretagarna för nio fall av människohandel samt övergrepp i rättssak.

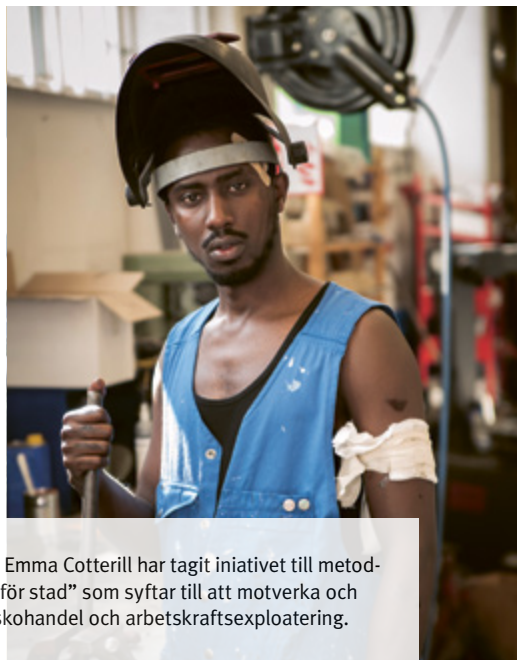
Debattinlägg och utredningar

Safe Havens skrev debattartiklar i Västerbottens-Kuriren och Aftonbladet om bärindustrin och de systemfel som kontinuerligt drabbar bärplockare. Man bistod också Migrationsverket i dess utredning av bärindustrin.

Safe Havens medverkade därtill i rapporter om exitprogram för prostituerade och personer utsatta för andra former av sexuell exploatering, liksom i

► **Eldsjäl.** Juristen Emma Cotterill har tagit initiativet till metodmaterialet "Stad för stad" som syftar till att motverka och bekämpa människohandel och arbetskraftsexploatering.

ett delbetänkande från delegationen mot arbetslivskriminalitet.

Under Almedalsveckan i juni höll Frälsningsarmén ett panelsamtal på temat ”Människohandeln i Sverige – syns inte, finns inte?”. Representanter från Frälsningsarméns deltog även i två europeiska konferenser om människohandel, varav den ena fokuserade på flyktingar från Ukraina och vikten av en hotline för personer utsatta för olika former av människoexploatering.

I samband med EU:s antitraffickingdag den 18 oktober, besökte Frälsningsarméns Madeleine Sundell Sveriges riksdag för att göra politikerna uppmärksamma på vikten av att följa de konventioner man antagit gällande bemötandet av människohandelns offer.

Metodmaterial ska hjälpa Stad för stad

I september lanserade Frälsningsarmén handbok och kunskapsstöd för samverkansmetoden ”Stad för Stad”. Syftet är att öka den lokala förmågan runt om i landet att förebygga, motverka och bekämpa människohandel och prostitution.

– Samverkan kräver tålmod, generositet och ett gediget arbete, men tillsammans är vi starkare och kan göra något åt denna grova brottslighet, säger juristen Emma Cotterill, tidigare verksamhetsutvecklare mot människohandel på Frälsningsarmén och initiativtagare till Stad för stad-materialet.

Med hjälp av metoden och materialet kan varje stad hitta sitt eget arbetssätt med utgångspunkt från lokala problem och förutsättningar.

Framtidstro byggs på skyddade boenden

Frälsningsarmén har två skyddade boenden för dem som flytt från hot, våld eller människohandel. Klienterna får stöd i kontakten med olika myndigheter, juridisk hjälp och kan delta i diverse aktiviteter. Skogsbo har 15 platser för kvinnor och 21 för barn. Det andra boendet, Lyktan, hade under året sju vuxna och fyra barn inskrivna. Man arbetade även med två kvinnor och ett barn som lämnat Lyktan men som var i behov av fortsatt integrationsstöd. Hälften av klienterna på Lyktan hade varit utsatta för arbetsexploatering.

Tack vare ett generöst bidrag från Elsa Wallenbergs stiftelse har man kunnat utveckla sina aktiviteter och stödsatser med bl a utflykter för barn, terminsavgifter för träning och inköp av cyklar.

CARINA TYSKBO

► **Ståndaktig.** När myndigheterna avslutar sitt engagemang för individen står vi kvar och överger inte den utsatte, säger Kremena Hultby, föreståndare för Frälsningsarméns skyddade boende Lyktan.

– Barnen har fått många fina upplevelser och minnen som de kommer att bära med sig hela livet, tror Kremena Hultby, föreståndare för Lyktan.

Två familjer har gått vidare till egna lägenheter och i två ärenden har man hjälpt personer med ett tryggt återvändande till hemlandet.

– Under året har vi sett flera exempel på människor som räddas från exploatering och som helas och kan ta nya steg framåt när de kommer till en trygg och kärleksfull plats. Vi har sett barn som blir tryggare i sig själva, som släpper allvaret och börjar leka, busa och bara vara barn, säger Kremena.

Samtidigt fick hon och kollegorna se två polisutredningar läggas ner under året. När så sker avslutas också myndigheternas ansvar för individen.

– Plötsligt står personen utan något skydd eller stöd från samhället. Därför behöver vi stå kvar och inte överge den utsatte, påpekar Kremena. ◀

FAKTA

Frälsningsarméns arbete mot människohandel

- Safe Havens – Traffickingcenter i Stockholm och Göteborg.
- Förebyggande arbete: Information, utbildning, påverkan och lobby, uppökande verksamhet.
- Praktiskt: Stöd, skyddat boende, rehabilitering.
- Återintegrerande: Hjälp att återgå till livet och/eller återvända till hemlandet.
- Skyddade boenden: Lyktan, Skogsbo, Halv-vägshuset.
- Stad för stad/Helsingborgsmodellen – samarbete mellan Frälsningsarmén, Polis, Socialförvaltning, Kvinnojour, Brottsofferjour, hotellkedjor, fastighetsbolag med flera.
- Respekt Thai – nätverk för kvinnor i thaimassagebranschen i syfte att förebygga efterfrågan på sexuella tjänster.
- En säker hand – utbildning och vägledning i att identifiera, reagera och agera mot människohandel i verksamheter där man kan komma i kontakt med potentiella offer.

Hjälp till flyktingar och hungernödsdrabbade

> Frälsningsarméns enhet för internationell utveckling arbetar mot fattigdom och orättvisor i världen. Tillsammans med den lokala Frälsningsarmén runt om i världen genomförs utvecklingsinsatser för att människor själva ska kunna ta sig ur fattigdom.

FRÄLSNINGARMÉNS ENHET för internationell utveckling har ett särskilt fokus på de afrikanska länderna Malawi och Kenya. Projekten handlar främst om att främja ett hållbart jordbruk och säkra tillgången till vatten. Det skapar förutsättningar för familjer såväl som hela samhällen att tillsammans skapa en långvarig förändring.

Under 2023 administrerade Internationell Utveckling cirka 40 utvecklingsinsatser, med en sammanlagd budget på omkring 100 miljoner kronor. Av dessa står Frälsningsarmén i Sverige för cirka 30 miljoner kronor. Pengarna kommer till 80 procent från egna insamlade medel, fonder och testamenten. Resterande del erhåller Frälsningsarmén från Sida genom Svenska Missionsrådet.

Stöd till ukrainska flyktingar

I och med att kriget i Ukraina fortsatte även under 2023 fortsatte Frälsningsarmén att ge stöd till ukrainska flyktingar runt om i Europa. Frälsningsarmén finansierade flera insatser, bland annat en i Lettland. Frälsningsarmén är en av få organisationer som hjälper de ukrainska flyktingarna i landet. Projektet kostade 4,5 miljoner kronor, varav Frälsningsarmén i Sverige bistod med 500 000 kronor. Genom projektet fick cirka 5 000 ukrainska

flyktingar stöd i form av presentkort, mat, kläder och hygienartiklar. Många fick också hjälp med traumabearbetning då projektet tillhandahöll träffar med psykologer för dem som var i behov av att bearbeta svåra erfarenheter i samband med kriget och flykten ifrån sitt land.

– En av utmaningarna med att hantera många flyktingar är att ha ett bra system för att registrera dem som tar emot nödhjälp, så att man kan hålla koll på att olika människor får ta del av hjälpen över tid på ett rättvist sätt, säger Christian Lerne, enhetsledare Internationell utveckling.

Hjälp till hungrande barn

Året utmärktes också av fortsättningen på den hungersnöd som drabbade många länder i Afrika redan 2022. Frälsningsarmén finansierade bland annat ett projekt i Kenya som syftade till att ge mat och det allra nödvändigaste till särskilt hårt drabbade barn i norra Kenya. Drygt 12 000 barn i 59 skolor fick stöd. En speciell utmaning är att identifiera de barn som mest behöver hjälpen.

Projektet i norra Kenya uppmärksammades i kenyansk nyhetsförmedling och tv och Frälsningsarmén i Sverige nämndes som givare för insatsen. <

FAKTA

Frälsningsarméns arbete för internationell utveckling

> Under 2023 gavs stöd till 40 utvecklingsprojekt i tio länder (Kenya, Malawi, Sydafrika, Tanzania, Lettland (med flyktingar från Ukraina), Rumänien, Ecuador, Bolivia, Dominikanska Republiken och Indien. Projekten rör områdena vatten, sanitet och hälsa, jordbruk, humanitära insatser, utbildning och försörjning.

► **Bärkraft.** Bördorna blev lite lättare att bära för de ukrainska flyktingar som fick ta del av hjälpen som Frälsningsarméns kår i Riga erbjöd dem som flytt undan kriget till Lettland.

pestisanasarmija.lv

Jubileumsfiranden och nysatsningar

► Runt om i landet firade Frälsningsarméns kårer att man hållit igång sin verksamhet i allt från 100 till 140 år. Musikkola, Superstar-musikal, FFA-lag och förskola var lokala satsningar under året som gick.

UNDER PAROLLEN "Frälsningsarmén firar 140 år i Göteborg" gjordes en nysatsning i den utsatta stadsdelen Nordstan. Soppa, kaffe, samtal och möjligheten att lyssna till gospelkören och ett Guds ord var vad de många besökarna fick sig till livs. De kunde också att stämma upp i allsång och ta del av allt som Frälsningsarmén har att erbjuda. Flera artister deltog i firandet och andra hade skickat uppmuntrande videohälsningar, däribland Tomas von Brömssen, Siw Malmqvist och Pernilla Wahlgren.

Jubilärer i norr

I Östersund och Vilhelmina var det 125-årsjubileum. Firandet i Östersund gick av stapeln i september med musikkafé, historiska återblickar, lunch, kakbuffé och festgudstjänst med predikan av Frälsningsarméns ledare Bo Jeppsson.

– Det var fantastiskt roligt och fint och det bjöds på mycket sång och musik från olika grupper, tider och kulturer, säger Inger Silfverdal, kåransvarig.

– Flera personer vittnade i helgen om hur de kämpat med missbruk och annat men kommit till

► **Nytt liv.** Tillsammans med dottern Elin Önnbo leder paret Tommy och Elsa Hägglund kåren i **Hällnäs** som återuppstått och under 2023 kunde fira 100 år av verksamhet.

TERESIA JANSSON

TAGE ÖHLUND

SIMON ADOLFSSON

tro via kåren och fått förvandlade liv. Det vill vi såklart se mer av i framtiden, fortsätter Inger.

I slutet av oktober var det dags för kåren i Umeå att bjuda in till 130-årsfirande. På menyn stod soppa, saliga sånger, tårta, fiskdamm och andra aktiviteter. Helgen avslutades med en högtidsgudstjänst tillsammans med divisionscheferna Marie och Peter Jonasson.

Återuppstånden kår firade 100 år

Frälsningsarmén i Hällnäs föddes 1923. Kåren kom så småningom att föra en tynande tillvaro och lades ner 2016. På grund av den starka flyktingströmmen hölls aktiviteterna ändå vid liv genom ett språkkafé. Några år senare hade verksamheten blossat upp på allvar och blivit en kårplantering som 2022 åter omvandlades till en fullvärdig kår. De 100 åren i Hällnäs firades i december med fika, utställning, sång och musik. Major Åsa Svensson, kårledare i Uppsala, var inbjuden och höll en predikan. Vid middagen delades minnen och skratt från åren som gått.

– Vilken fin dag det blev! Vi skelleftebor är så glada att vi var där och firade med er, kommenterar en av gästerna på kårens Facebook-sida.

Superstar på Söderkåren

Inspirerad av rockoperan Jesus Christ Superstar satte Söderkåren i Stockholm i påskas upp ”Superstar – En musikal om tidernas hjälte”. Initiativtagare och koordinatör var Markus Rylander och uppsättningen samlade omkring 50 medverkande mellan 7 och 80 år.

–Det här förenar oss, ger oss ett gemensamt mål att arbeta mot och gör det kul att komma till kåren, säger Markus, som även startat ett minibrass för barn på kåren.

Konstnärlig ledare för projektet var skådespelaren och regissören Jakob Hultén från USA. Musikartisten Olivia Lorenz, utbildad vid New York Film Academy, fungerade som bollplank gällande koreografi, musik och sång. Publiken fick tillfälle att sjunga med, reflektera över bibelberättelserna och bättra på sina historiekunskaper.

► **Tårtkallas.** Många kårer i landet kunde under 2023 fira att man bedrivit verksamhet i allt mellan 100 och 140 år. I **Östersund** fick kårledare Inger Silfverdal besök av Frälsningsarméns ledare Bo Jeppsson vid kårens 125 års-firande. och många kom för att delta i festligheterna (t v). Frivilligkrafter hjälpte till att sätta färg på Nordstadsveckan i **Göteborg**, där Frälsningsarmén under året gjorde en nysatsning i den utsatta stadsdelen (t h).

TAGE ÖHLUND

► **Hjärterum.** Platserna kring kaffeborden räckte nätt och jämt till för alla som ville vara med och fira när kåren i **Östersund** jubilerade.

– Detta grepp kan användas inom nya områden och i andra sammanhang framöver så att fler får uppleva Frälsningsarméns vision Välkommen hem i praktiken, säger Markus Rylander.

Barnsatsning i Nyköping

Färlsningsarmén i Nyköping startade i slutet av november en öppen förskola för barn upp till 6 år. De små välkomnas dit i sällskap av vuxen under förmiddagarna varje onsdag och fredag. Pyssel, måleri, sång och fika står på schemat. De flesta familjer som nappat på initiativet har ingen tidigare anknytning till kåren, enligt familjekonsulent Maria Kleringer.

Glada tongångar på Vasakåren

Vasakåren drog igång en musikskola för barn i låg- och mellanstadiet. Kvällarna inleds med körsång och fortsätter med solosång, brassinstrument och kompspel på bas, trummor, gitarr och piano.

– Vi har länge haft en kör som heter Vasa Soul Children. Många i kören var intresserade av att också lära sig ett instrument så då startade vi musikskolan, säger Elisa Gallardo, ungdomsofficer och en av ledarna för verksamheten.

Fotboll och prat om livet i Arvika

I Arvika såg man behov av att möta ungdomar med livgivande aktiviteter och startade ett fotbollslag inom FFA, Football For All. Initiativet skedde i samarbete med Jössefors fotbollsklubb och Arvika kommun.

– Det blev hur lyckat som helst. Det är ett fint gäng som tränar fotboll, pratar om livet och dess utmaningar, hjälps åt med studier, lär känna nya vänner och integreras in i det svenska samhället, säger Anne-Li Marthinussen, chef för västra divisionen inom Frälsningsarmén. ◀

◆ **Stjärnglans. Söderkåren** i Stockholm satte upp en musikal om tidernas hjälte med Tobias Paulsson i rollen som Jesus (stora bilden). Entrén var välpyntad när kåren i **Umeå** firade 130 år (t v) Divisionschef Peter Jonasson fanns på plats och höll tal (ovan t h). På **Vasakåren** lockade musikskolan många unga att ta ton (ovan). Stämmingsfulla tongångar bjöds också när **Söderkåren** bjöd in till traditionell julkonsert (t h). Tyra och Vivian är glada att kåren i **Hällnäs** även tänker på de små (nedan).

FINANSIERING

Varifrån kommer pengarna?

FAKTA

Frälsningsarmén i siffror 2023

Omsättningen uppgick till 676,1 miljoner kronor fördelat enligt följande:

Gåvor

- Allmänheten: 98,9 mkr
- Arv/testamenten: 37,7 mkr
- Närstående organisationer: 28,6 mkr
- Företag, andra organisationer, stiftelser och fonder: 17,7 mkr
- Medlemsbidrag: 9,5 mkr

Bidrag

- EU: 7,3 mkr
- Sida: 2,6 mkr
- Myndigheter och andra offentliga bidrag: 74,2 mkr
- Företag, andra organisationer, stiftelser och fonder: 0,6 mkr

Nettoomsättning

- Myrorna: 276,5 mkr
- Sålida vård- och utbildningsplatser och övrig försäljning: 117,2 mkr
- Hyresintäkter: 13,3 mkr

- Frälsningsarméns omfattande hjälparbete för människor i utsatthet bygger på bred kompetens och ett stort engagemang inom organisationen. Men det är också beroende av finansiella resurser, bland annat olika former av gåvor och testamenterade medel från generösa givare.

FRÄLSNINGARMÉN SAMLAR IN pengar via 90-konton och givare rekryteras genom direktutskick, via informationskampanjer i medier och sociala medier samt i viss omfattning via telefonkampanjer. Insamlade gåvor via 90-konto uppgick 2023 totalt till 86,6 miljoner kronor, en ökning med nära 11 procent jämfört med de 78,3 miljoner kronor motsvarande gåvor gav under 2022.

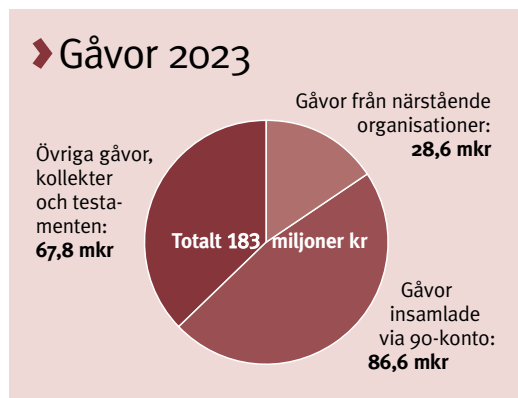
Under året fick Frälsningsarmén också betydande tilldelningar av medel från ett stort antal stiftelser, vars ändamål är att stötta organisationer i deras arbete att hjälpa personer i olika former

av utsatthet. Andra intäkter kommer främst från sålda tjänster till bland annat kommuner och överskottet från Myrornas verksamhet, men även från testamenten, hyresintäkter, medlemsbidrag och företagsgåvor.

Frälsningsarmén har under året även mottagit visst statligt stöd genom Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och Socialstyrelsen. Stödet har avsett insatser för flyktingar från Ukraina samt för människor i extra utsatthet och ensamhet.

En stor del av Frälsningsarméns institutionella sociala verksamhet bekostas av kommunernas köp av vårdplatser. Socialtjänsten betalar till exempel för placeringar på Frälsningsarméns akutboenden, stödboenden och natthärbärgen. Några verksamheter finansieras till viss del genom bidrag medan Frälsningsarmén står för resten av kostnaderna. De skyddade boenden för kvinnor med barn och personer som utsatts för människohandel bekostas främst genom placeringar från Socialtjänsten, men Frälsningsarmén tar också en del av kostnaderna.

Totalt uppgick Frälsningsarméns omsättning i Sverige till 676,1 miljoner kronor under 2023. ◀

MYRORNA

› Vill bli tillgängliga för fler

En stor del av Frälsningsarméns intäkter kommer från second hand-kedjan Myrorna, som också är en del av Frälsningsarmén. Myrornas uppdrag är att generera ett stabilt överskott till det sociala arbetet i Sverige, samt att genom arbete med återanvändning och arbetspraktik främja ett mer medmänskligt och hållbart samhälle.

LANDETS SECOND HAND-MARKNAD förväntas växa med 1,5 miljarder per år enligt Svensk Handel och Myrorna genomförde under 2023 en rad förändringar med fokus på att möta den ökade efterfrågan och bli tillgängliga för fler. Bland annat öppnades två nya butiker – en fullsortimentsbutik i Linköping och en lagerbutik i anslutning till produktionsanläggningen i Botkyrka i Stockholm.

Lagerbutiken är ett nytt butiksconcept för Myrorna. Här ska ge det som lämnats in ges en sista chans att säljas och återanvändas. Siktet är att nå den mer priskänsliga kunden genom att till exempel erbjuda kläder och textilier till kilopris.

Söndagsöppet i hela landet

För att bli tillgängliga för fler utökade Myrorna också sina öppettider i samtliga butiker under 2023.

– Vi vill erbjuda våra kunder ännu bättre service och har lyssnat på deras behov och introducerar därför söndagsöppet. Nu välkomnar vi alla våra kunder sju dagar i veckan, säger Myrornas marknads- och kommunikationschef Anna Östergren.

Mer tillgängliga för givarna

Under 2023 fokuserade Myrorna även på att göra det enklare för dem som vill lämna in saker till Myrorna. Genom att i högre grad finnas nära givarna höjs kvaliteten på insamlade gåvor. Det förenklar i sin tur produktionsprocessen och arbetsbelastningen i alla led.

Samhälle och beteendemönster förändras ständigt och därför arbetar Myrorna aktivt med att följa återkommande givare, men också med att nå nya givargrupper.

– En insamlingskanal vi testat och utvärderat under 2023 är hämtningar, där vi ser en stor utvecklingspotential. Vi hämtar numera större partier och mer skrymmande saker hemma hos privatpersoner och företag i flera svenska städer, säger Anna Östergren. ◀

› **Nyttillskott.** Under 2023 öppnade Myrorna två nya butiker för att möta den ökade efterfrågan på second hand – här lagerbutiken i Botkyrka.

Tack!

Tack till alla er som stöttat
och skänkt oss gåvor
under året!

Det är ni som gör det
möjligt för oss att
nå ut till så många
med hjälp!

FRÄLSNINGSSARMÉN ORG.NR. 802006-1688

Årsredovisning för räkensårsåret 2023

› Förvaltningsberättelse för Frälsningsarmén 2023 (föregående års siffror inom parentes)

FRÄLSNINGSSARMÉN är en internationell rörelse och ett evangeliskt trossamfund inom den världsvida kristna kyrkan. Vårt budskap har sin grund i Bibeln. Vår tjänst har sin källa i kärleken till Gud. Vårt uppdrag är att förkunna budskapet om Jesus Kristus och utan åtskillnad möta mänskliga behov i hans namn.

Frälsningsarmén är en del av The Salvation Army, en världsvid evangelisk rörelse med säte i London, UK. Verksamhet bedrivs i för närvarande 134 (133) länder. I den internationella organisationen utgör Frälsningsarmén i Sverige ett territorium tillsammans med Frälsningsarmén i Lettland, Pestisanas Armija. Arbetet i Lettland redovisas inte här då Pestisanas Armija är en egen juridisk person i Lettland.

Allmänt om verksamheten

Frälsningsarmén i Sverige är ett registrerat trossamfund med syftet att befärma evangeliskt och socialt arbete i Sverige. Frälsningsarmén vill vara känd som välkomnande, troende och hjälpande. I en samtid där vi ser allt fler människor som upplever ensamhet, vilshenhet, fattigdom och utsatthet inom olika områden i sina liv, ser vi att både vi och många andra organisationer har ett fortsatt stort uppdrag. För att möta de utmaningar vi ser i samhället bedriver vi verksamhet inom flera olika områden. Utifrån våra kårer (församlingar) erbjuder vi regelbundna gudstjänster och bedriver dag- och kvällsaktiviteter för barn, unga, vuxna och äldre. Vid många kårer bedrivs också en öppen social verksamhet där vi får bidra med hjälp, stöd och rådgivning till personer i samhället som på olika sätt hamnat i olika former av social utsatthet. Vi skapar också aktiviteter under sommarlov och övriga ferier för både barn och äldre i syfte att ge både barn, unga och äldre en meningsfull fritid och att ge möjlighet

till gemenskap och minskad ensamhet. I våra verksamheter välkomnar vi också på många orter i landet personer som inte varit i Sverige så länge, där inkludering och mångfald blir viktiga hörnstenar i det dagliga arbetet. Utöver detta bedrivs annan social verksamhet med akutboenden och stödboenden för vuxna personer i missbruk och hemlöshet, skyddade boenden för kvinnor, familjebehandlingshem, stödboende för ungdomar, uppsökande nattpatrull som bland annat når offer för människohandel eller personer i hemlöshet och/eller missbruk. Vi arbetar förebyggande mot gängkriminalitet genom arbete för barn och unga i utsatta områden. Vi ger också stöd, rehabilitering och ett nytt sammanhang för den som vill lämna en destruktiv livsstil.

Frälsningsarmén driver också tre förskolor, en folkhögskola samt Myrorna secondhand, med insamling, sortering och försäljning.

Det är inte enkelt att utvärdera vad allt detta arbete leder till för den enskilda personen, och om det får långsiktig verkan eller endast lindrar för stunden. Vi genomför ibland olika enkäter där vi ställer frågor till personer som deltagit i våra verksamheter om vad det har betytt för dem. I den senaste enkäten där vi ställde frågor till ett antal personer som deltog i vårt sociala arbete på 19 platser i Sverige under oktober 2023, fick vi in 379 svar från personer i åldrarna från 15 år upp till 80+, både män och kvinnor. De svar vi fick i den enkäten visar att 89% kände sig välkomna hos oss, 76% hade upplevt gemenskap, 45% hade fått hjälp eller redskap att hantera sina problem, 51% hade fått kunskap som hjälpt personen vidare i livet, 69% ansåg att hjälpen de fått hos oss hade påverkat livssituationen positivt, 39% hade fått hjälp med kontakter med olika myndigheter (försäkringskassa, arbetsförmedling, skola, vård etc) och 72% svarade

att de upplevde att de totalt sett mådde bättre efter kontakten de haft med Frälsningsarmén.

Vi tror att civilsamhället ofta kan utgöra en bra brygga mellan den enskilde och det offentliga samhället, men vi tror också att civilsamhället har mycket att själva bidra med till många personer. Vi kan förstås inte veta om de personer som svarade på vår enkät hade kunnat få samma hjälp från någon annan organisation, men det viktiga är främst att dessa personer blev sedda, lyssnade på och fick hjälp och stöd och någon som brydde sig om dem. Vi arbetar också för den ytterligare dimension vi vill ge i allt vårt hjälparbete som uttrycks i våra stadgar om att främja även det evangeliska arbetet i Sverige.

Frälsningsarméns internationella arbete mot fattigdom har som yttersta mål en rättvis och försonad värld där människans unika värde och grundläggande rättigheter respekteras. Med utgångspunkt i vår tro att varje människa är skapad till Guds avbild arbetar vi för uppfyllelsen av mänskliga rättigheter, där vi strävar efter långsiktiga och bestående samhällsförändringar genom att angripa grundorsakerna till fattigdom, utsatthet och att mänskliga rättigheter inte uppfylls. Ett rättighetsbaserat arbete utgår från att utsatta människor har både rätt och förmåga att delta i och forma sin egen utveckling. Människor ska genom våra projekt stärkas till att själva kunna förändra sin situation och ta makten över sina egna liv. En rättvis och hållbar utveckling är beroende av jämställdhet mellan kvinnor, män, flickor och pojkar, där jämställdhet är ett mål i sig, men också viktig för en hållbar utveckling, och en förutsättning för att kunna minska och på sikt utplåna fattigdom. Alla de projekt vi stödjer runt om i världen är baserade på lokala initiativ och drivs av Frälsningsarmén på plats i något av de 134 länder där vi finns och verkar. Geografiskt har fokus fortfarande under 2023 legat på Kenya och Malawi och tematiskt på vatten och sanitet samt matsäkerhet och jordbruk. Vi har från Frälsningsarmén i Sverige under 2023 administrerat ca 40 utvecklingsinsatser med en total kostnad på ca 100 miljoner kronor. Av dessa kostnader står Frälsningsarmén i Sverige för ca 30 miljoner kronor. Dessa medel kommer till 80% från egna insamlade medel och resterande del från Sida genom Svenska Missionsrådet.

I och med kriget i Ukraina fortsatte Frälsningsarmén även under 2023 att ge stöd till ukrainska flyktingar runt om i Europa. Vi finansierade med insamlade medel flera insatser, däribland t ex i Lettland, där Frälsningsarmén är en av få organisationer som hjälper ukrainska flyktingar. Det projektet har kostat 4,5 miljoner kronor, finansierat genom både Frälsningsarmén i Sverige och genom Frälsningsarmén/The Salvation Army i andra delar av världen. Där har ca 5 000 ukrainska flyktingar fått stöd både med presentkort, mat, kläder, hygienartiklar, men också med trauma-bearbetning genom psykolog.

Året har också utmärkts av hungersnöd som drabbade

många länder i Afrika redan under 2022, och som fortsatt under 2023. Frälsningsarmén har bland annat finansierat ett projekt i norra Kenya som drabbats särskilt hårt av hungersnöden, där vi har kunnat ge stöd till 12 086 barn i 59 skolor runt om i regionen. Den största svårigheten i projektet var att identifiera de barn som hade allra störst behov av hjälp. Projektet uppmärksammades i Kenyansk nyhetsförmedling och TV som noterade att givare i Sverige stod för insatsen.

Myrorna

Myrornas verksamhet har bedrivits sedan 1896 och har i uppdrag att bedriva begagnathandel i syfte att verka för ett mer hållbart och medmänskligt samhälle samt att skapa ett ekonomiskt överskott att användas till Frälsningsarméns sociala verksamheter i Sverige. Verksamheten omfattar insamling och sortering av kläder, skor, husgeråd, prydnadssaker, böcker och möbler. Detta säljs sedan i Myrornas egna fysiska butiker och webbshop. Härigenom medverkar Myrorna till ett mer cirkulärt samhälle. Myrorna hade vid årets slut 32 (30) butiker, 1 (1) webbshop och 2 (3) sorteringsanläggningar samt en anläggning för insamling. Två nya butiker öppnades under året; en i Linköping och en i Botkyrka. Verksamheten bedrivs från Umeå i norra Sverige till Malmö i söder, och huvudkontoret finns i Botkyrka. Myrorna presenterade för andra året i rad Årets Secondhand julklapp (vinylskivan) framröstad av svenska folket.

Myrorna har ett omfattande socialt engagemang genom ett flertal samarbeten med parter (t ex kommun, arbetsförmedling och privata aktörer) som arbetar med övergångsarbetsmarknad, integration och rehabilitering.

Myrornas nettoomsättning uppgick under året till 276 miljoner kronor (263 mkr).

Ågesta folkhögskola och Frälsningsarméns Officersskola

Ågesta Folkhögskola har sin huvudetablering i Huddinge men har under året även anordnat bibelhelger i Örnköldsvik som en del av distansbibelskola norr samt kursen ”Grundad” i Sundbyberg.

Skolan har under året bedrivit följande statsfinansierade långa kurser; Allmän kurs (4 inriktningar), musiklinjen (3 inriktningar), bibelskola på distans (3 klasser), kursen ”Grundad” i samverkan med Frälsningsarméns kår i Sundbyberg, vissa kurser i samverkan med Officersskolan, arbetlivslinjen asperger samt konstlinjen keramik och måleri. Skolan har också anordnat korta kurser i mindre omfattning. Under höstterminen anordnades kursen ”En väg till arbete – svenska för ukrainare” inom ramen för ”Fast Care” som finansierades av Europeiska socialfonden.

Frälsningsarméns Officersskola, som utbildar personer till tjänst inom Frälsningsarméns olika verksamhetsgrenar, hade

under 2023 4 personer under utbildning (föregående år 4 personer). De som studerar vid Officersskolan blir efter godkänd studiegång invigda till officerare i Frälsningsarmén.

Koncernförhållanden

Frälsningsarmén äger 100% i Myrorna AB, org nr 556065-5887 (vilande bolag) och 100% i Sally Ann Sverige AB, org nr 556703-4706 (vilande bolag), samt 49% i Fretex International AS, med säte i Oslo, Norge.

Hållbarhetsupplysningar

En hållbarhetsrapport är upprättad enligt ÅRL som en separat handling skild från årsredovisningen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under hösten 2023 togs av ekonomiska orsaker beslut om nedläggning av den verksamhet som startades under hösten 2019 under benämningen Halvvägshuset. Det har helt enkelt inte gått att hitta tillräckligt underlag för den beläggning som krävts för att finansiera verksamheten.

Den verksamhet som i samarbete med LP-stiftelsen startades upp i september 2022 under benämningen Home Stockholm och som under 2023 har flyttat från Kungsholmen till större lokaler i Sundbyberg, har nu hunnit etablera sig ordentligt. Home vänder sig främst till den som vill lämna en destruktiv livsstil, till exempel i beroende eller kriminalitet. Många kommer från en svår och utsatt tillvaro och får här stöd att påbörja resan mot ett nytt liv. Vi har under 2023 sett att flera av dessa personer som kommit ur en trasig bakgrund har hittat en tro och en stabil tillvaro på Home. Det leder också till att man i förlängningen själv vill utvecklas som människa och bidra till att hjälpa andra.

Under Almedalsveckan fokuserade Frälsningsarmén sina frågor på den nya utsattheten. Panelsamtal och seminarier hölls med både inbjudna politiker, sakkunniga och medlemmar i Frälsningsarmén i syfte att hitta vägar och samförstånd framåt i att möta de behov vi ser i samhället.

Även under 2023 har det totala antalet hjälpinsatser som genomförts ökat och uppgick totalt till 324 393 tillfällen (318 970). Vi har fortsatt se ett allmänt ökat antal hjälpsökande till följd av det ökade kostnadsläget och allmän oro i samhället.

Merparten av dessa hjälptillfällen har vi kunnat genomföra tack vare de gåvor vi fått från allmänheten både genom insamling via 90-konto och genom testamentsgåvor samt genom överskottet från Myrornas verksamhet. Vi har också mottagit visst statligt stöd genom myndigheten MUCF samt Socialstyrelsen som bidragit till att vi har kunnat bistå med stödinsatser för flyktingar från Ukraina samt för människor i extra utsatthet och ensamhet. Bidrag redovisas i not 2.

Frälsningsarmén har under hösten 2023 arbetat med införandet av ett nytt HR-system som kommer att vara klart att sjösättas under våren 2024.

I samarbete med vårt internationella huvudkontor i London, UK, har vi också under året arbetat med att ta fram en ny governance-modell som bland annat inneburit tillsättandet av en till stora delar helt ny styrelse.

Resultat och ställning

Liksom tidigare år har en stor anledning till att vi har kunnat fortsätta bedriva verksamhet för människor i olika former av utsatthet varit generösa givares givmildhet både i form av penninggåvor, testamentsgåvor och olika former av bidrag. Vi är oerhört tacksamma för alla gåvor som fortsätter att strömma in från både privatpersoner, företag, stiftelser och fonder.

Frälsningsarmén bedriver insamlingsverksamhet via 90-konton som tilldelats av Svensk Insamlingskontroll, där givare rekryteras både genom direktutskick, via marknadsföringskampanjer i dagstidningar och via sociala medier, samt i mindre omfattning genom telefonkampanjer. Andra former av intäkter är hyresintäkter och medlemsbidrag. Medlemmarnas egna bidrag och gåvor riktas till stor del till verksamheten i den lokala kåren/församlingen där man är medlem.

Omsättningen har under 2023 minskat en hel del. De två främsta anledningarna till det är dels att vi mottagit betydligt mindre i testamentsgåvor under året jämfört med tidigare år (se not 1), och dels att vi under 2022 lade ner en större verksamhet som under 2023 gett helårseffekt på intäktssidan. Myrornas försäljning har fortsatt ökat under året när effekterna från pandemin nu har klingat av. Sammantaget går vi dock ur 2023 med ett rejält underskott, trots att vi också minskat våra kostnader. Detta underskott hanteras till viss del genom upplösning av tidigare erhållna ändamålsbestämda medel, samt från tidigare års balanserat resultat. Men det stora underskottet är också en signal om nödvändigheten av fortsatt stark bevakning av både intäkter och kostnader framåt samt vikten av att snabbt vidta åtgärder där vi ser att det behövs.

Totala intäkter minskade under året med drygt 5 procent och de totala kostnaderna minskade med lite drygt 1 procent.

Samtliga belopp i årsredovisningen anges i kronor, där inget annat anges.

Finansiella instrument

Den finansiella placering Frälsningsarmén har förvaltas genom så kallad diskretionär förvaltning av extern part. Det placeringsdokument som ligger till grund för förvaltningen anger att kapitalet endast får placeras i tillgångar som klarat en etisk screening.

Flerårsöversikt (tusentals kronor)

	2023	2022	2021	2020	2019
Omsättning	676 121	716 590	684 850	616 086	710 657
Balansomslutning	742 137	783 542	824 743	782 809	837 020
Kassalikviditet	1,86	2,31	2,09	2,24	2,31
Soliditet	0,82	0,84	0,82	0,83	0,82

Nyckeltalsdefinitioner framgår av redovisnings- och värderingsprinciperna.

Eget kapital

	Reservfonder	Fastigheters a-fonder	Ändamåls- bestämda medel	Balanserat resultat	Totalt
Utgående balans enligt fastställd årsredovisning 2022	775 724	167 144 119	216 253 801	275 061 088	659 234 732
Årets förändring		-2 771 816	-6 203 088	-39 632 741	-48 607 645
Belopp vid årets utgång 2023-12-31	775 724	164 372 303	210 050 713	235 428 347	610 627 087

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Frälsningsarmén vill fortsätta arbeta för att sprida evangelium om Jesus Kristus i Sverige, i både ord och handling. Vi vill också fortsätta ge möjlighet för människor att vara med och tjäna i det uppdraget både genom gåvor och egen praktisk delaktighet samt arbeta för att utveckla vår verksamhet även på platser där vi idag inte finns.

Vi har inte som mål att göra ekonomiska överskott för varje år, men måste förstås vaka över att den långsiktiga ekonomiska ställningen är hållbar. Med både många anställda och med ett utbrett utåtriktat arbete för människor i utsatthet, är det fortsatt viktigt att bevaka varje verksamhetsdel och vidta åtgärder där så behövs. Vi ser i dagsläget inte några omedelbara behov av nedskärning av verksamhet, men då stor del av våra intäkter utgörs av olika former av gåvor och testamentsmedel och därmed inte är helt förutsägbara från år till år, så följer vi förstås löpande upp det ekonomiska utfallet inom varje område och vidtar åtgärder där så behövs.

Vår second handkedja Myrorna agerar på en marknad under fortsatt stor förändring. Många nya både små och stora aktörer ger sig in på second hand-marknaden vilket innebär ökad konkurrens. Den cirkulära omställningen i samhället blir allt viktigare och vi ser att många retailaktörer också börjar sälja second hand i egen regi. För att Frälsningsarmén ska kunna bedriva den sociala verksamhet vi gör idag så är det överskott som genereras genom Myrorna en viktig inkomstkälla vid sidan av övriga gåvor, och kommer så att vara även framåt. Myrorna planerar att öppna minst 2 nya butiker under 2024.

Samarbeten

Frälsningsarmén är som registrerat trossamfund medlem i, representerat i eller samarbetar med en lång rad olika aktörer. Bland dessa finns (utan särskild rangordning) Sveriges Kristna Råd, Sveriges Kristna Ungdomsråd, Sveriges Frikyrkosamråd, Svenska Missionsrådet, Svenska Bibelsällskapet, Alpha Sverige, Ekumeniskt scoutnätverk, Arbetsgivaralliansen, Giva Sverige, Svensk Insamlingskontroll, SST – Myndigheten för stöd till trossamfund, Bilda - BKF, Swedbank Robur Humanfond, Ecpat, International Council on Social Welfare, Jesus till barnen (nationellt söndagsskolenätverk), SPSM referensgrupp för folkhögskolor, Svenska nätverket för katastrofriskreducering och resiliens med flera. Vi deltar tillsammans med andra kyrkor och samfund i olika arrangemang över landet.

Frälsningsarméns styrelse består av följande personer:

Överste Bo Jeppsson, territoriell ledare för Sverige och Lettland
 Överste Christina Jeppsson
 Kapten Daniel Viklund
 Julia Adolfsson
 Lars Beijer
 Jesper Dahlquist
 Börje Dubari
 Ann Ljungholm

www.fralsningsarmen.se

Resultaträkning

	Not	2023	2022
Intäkter			
Medlemsbidrag		9 555 993	9 632 222
Gåvor	1	173 363 301	215 131 572
Bidrag	2, 4	84 684 857	44 210 965
Nettoomsättning	3	406 990 868	440 252 271
Övriga intäkter		1 526 069	7 362 819
Summa intäkter		676 121 088	716 589 849
Kostnader			
Verksamhetskostnader	5	-274 503 634	-288 600 209
Anslag och förmedlade bidrag		-28 587 578	-28 862 385
Personalkostnader	6, 7	-422 494 310	-402 108 979
Avskrivningar	9, 10, 12	-8 442 106	-9 727 653
Övriga kostnader		-23 638	-14 158 378
Summa kostnader		-734 051 266	-743 457 604
Resultat före finansiella poster		-57 930 178	-26 867 755
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter och liknande finansiella poster		5 243 176	3 140 151
Resultat av värdepappersförvaltning	8	4 688 990	5 247 722
Återföring/nedskrivning av aktier och andelar		233 315	-929 274
Övriga räntekostnader och liknande resultatposter		-842 947	-920 836
Summa finansiella intäkter och kostnader		9 322 534	6 537 763
ÅRETS RESULTAT		-48 607 644	-20 329 992

► Balansräkning

TILLGÅNGAR	Not	2023-12-31	2022-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	9	79 051 017	79 788 173
Ombyggnad i annans fastighet	10	26 234 660	17 636 982
Pågående ombyggnader	11	9 653 319	4 770 710
Inventarier	12	16 311 486	9 870 650
Summa materiella anläggningstillgångar		131 250 482	112 066 515
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	13	106 143 968	101 951 555
Andelar i koncernföretag	14	900 000	900 000
Depositioner i Svenska Stiftelsen för FA	15	284 465 161	309 105 377
Insatser i FA Fastighets AB	16	12 912 772	12 912 772
Andelar i intresseföretag	17	930 833	930 833
Andelar i bostadsrättsföreningar	18	11 012 618	11 012 618
Summa finansiella anläggningstillgångar		416 365 352	436 813 155
Summa anläggningstillgångar		547 615 834	548 879 670
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
		8 391 784	7 822 909
<i>Fordringar</i>			
Kundfordringar		15 920 099	18 605 519
Fordringar hos Svenska Stiftelsen för FA		436 832	17 338 065
Fordringar hos FA Fastighets AB		694 180	187 980
Skattefordringar		936 296	721 551
Övriga fordringar		1 225 546	159 500
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	29 439 403	29 112 084
Summa fordringar		48 652 356	66 124 699
<i>Kortfristiga placeringar</i>		2 899 865	10 127 335
<i>Kassa och bank</i>		134 577 589	150 587 093
Summa omsättningstillgångar		194 521 594	234 662 036
SUMMA TILLGÅNGAR		742 137 428	783 541 706

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital			
Reservfonder		775 724	775 724
Fastigheters a-fond		164 372 303	167 144 119
Ändamålsbestämda medel		210 050 713	216 253 801
Balanserat resultat		235 428 347	275 061 088
Summa eget kapital		610 627 087	659 234 732
Långfristiga skulder			
Skulder till Svenska Stiftelsen för FA	20	31 176 470	25 926 867
Summa långfristiga skulder		31 176 470	25 926 867
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		29 028 498	23 060 893
Skulder till FA Fastighets AB		1 501 654	1 015 763
Skulder till koncernföretag		597 346	597 346
Övriga skulder		25 249 207	25 236 974
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	43 957 166	48 469 132
Summa kortfristiga skulder		100 333 871	98 380 107
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		742 137 428	783 541 706

› Kassaflödesanalys indirekt metod (tkr)

	2023	2022
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-48 608	-20 330
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar	8 442	9 728
Andra poster som inte ingår i kassaflödet	-715	16 781
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	-40 880	6 178
Förändringar i rörelsekapitalet		
Ökning/minskning av varulager	-569	1 238
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	17 472	-19 960
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	1 954	-20 899
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-22 023	-33 443
Investeringsverksamheten		
Investering i annans fastighet	-11 079	-2 048
Investering i fastigheter	-1 249	-7 150
Förändring pågående nyanläggningar	-4 883	-241
Investering inventarier	-9 700	-7 822
Nettoinvestering finansiella anläggningstillgångar	20 448	7 754
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-6 463	-9 507
Finansieringsverksamheten		
Ökning/minskning av långfristiga skulder	5 250	28
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	5 250	28
Årets kassaflöde	-23 237	-42 922
Likvida medel vid årets början	160 714	203 636
Likvida medel vid årets slut	137 477	160 714
	not nedan	
Not:		
Kassa och bank	134 578	150 587
Kortfristiga placeringar	2 900	10 127
	137 477	160 714

› Noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Års- och koncernredovisning (K3) samt Giva Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Intäkter

Insamlade kontanta medel redovisas enligt kontantprincipen. Gåvor och testamenten som utgörs av annat än kontanta medel värderas till marknadsvärde. Aktier och andelar erhållna genom gåva eller testamente värderas till marknadsvärde vid tidpunkten för mottagandet. Erhållna statliga bidrag har intäktsförts.

I vissa fall är gåvor förenade med villkor som betyder att de ska användas för ett bestämt ändamål. Det som under året inte har kunnat tas i anspråk för dessa bestämda ändamål, reserveras under rubriken Eget kapital som ändamålsbestämda medel. På liknande sätt upplöses ur posten ändamålsbestämda medel under rubriken Eget kapital, den del av tidigare reserverade ändamålsbestämda medel som har tagits i anspråk under året. Dessa justeringar görs i resultaträkningen under rubriken Fördelning av årets resultat.

En villkorad gåva som medför återbetalningsskyldighet om inte villkoret uppfylls ska enligt K3 klassificeras som erhållet bidrag och skuldföras till dess villkoren är uppfyllda. När villkoren är uppfyllda intäktsförs transaktionen som bidrag.

Hysesintäkter redovisas i den period hyresintäkten avser.

Posten sålda vård- och utbildningsplatser samt övrig försäljning i not 1 utgörs till största delen av försäljning av vårdplatser inom den sociala verksamheten och intäktsförs vid tiden för fakturering, som oftast sker i efterskott. En del av summan härrör sig också från loppisförsäljningar och liknande som hållits ute på kårerna. Posten försäljning av insamlade varor i not 1 härrör sig helt och hållet från Myrornas verksamhet och redovisas vid leverans till kund.

Medlemsbidrag, också not 1, är den del av medlemmarnas bidrag som registrerats. Dessa intäktsförs vid inbetalningstillfället. Ytterligare bidrag från medlemmar har också lämnats som kollektor och gåvor men ej registrerats som medlemsbidrag.

Leasingavtal

Leasingavtal där Frälsningsarmén är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar till anställda utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester och betald sjukfrånvaro. Kortfristiga ersättningar kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificerats som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uttrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för fastigheternas löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar. Följande avskrivningstider tillämpas:

Stomme och grund	100 år
Yttre skal	40 år
Stammar, vvs, stigare	40 år
Fastighetsteknik	25 år
Inre komponenter	25 år
Anpassningar lokaler	5–25 år
Inventarier	3–8 år
Bilar	5 år
Datorer	3 år

Ändamålsbestämda medel

I posten ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel. Se i förvaltningsberättelsen för eget kapital.

Andelar i koncernföretag

Samfundet upprättar inte koncernredovisning då dotterbolagen bedöms vara av ringa betydelse med hänsyn till kravet på rättvisande bild (ÅRL 7 kap § 5–6).

Varulager

Varulagret består till absolut övervägande del av second handkedjan Myrornas lager. Myrornas varulagret, som till sin helhet utgör gåvor, har värderats enligt schablonmässig metod. Varulagret värderas till en fast procentsats om 20,00 procent av inventerat lagervärde, vilket bedöms vara en rimlig värdering utifrån historiska värden och enligt försiktighetsprincipen.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Långfristiga värdepappersinnehav

Långfristiga innehav värderas till anskaffningsvärdet. Om det verkliga värdet minskat och denna värdenedgång kan antas vara varaktig, görs nedskrivning.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga innehav av aktier och andelar värderas av det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde vid balansdagen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden samt kortfristiga placeringar.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet – visar Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Kassalikviditet – visar Omsättningstillgångar exklusive lager, i förhållande till kortfristiga skulder.

Not 1	Gåvor	2023	2022
	Allmänheten	98 870 024	133 585 973
	Arv och testamenten	37 677 846	75 319 719
	Närstående organisationer	28 634 538	15 858 102
	Företag, andra org, stiftelser och fonder *	17 736 887	0
	Summa	182 919 295	224 763 794
	<i>Varav gåvor insamlade via go-konto</i>	<i>86 615 451</i>	<i>78 329 573</i>
	* Denna post ingick tidigare år i posten Allmänheten		
	Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen:		
	Vi värderar inte gåvor vi får och skänker vidare, exempelvis mat från ICA eller bagerier osv.		
Not 2	Bidrag	2023	2022
	Företag, andra org, stiftelser och fonder	617 354	0
	EU	7 296 212	0
	Sida	2 597 400	1 876 373
	Myndigheter och andra offentliga bidrag	74 173 890	85 816 194
	Summa	84 684 857	87 692 567
	<i>Varav:</i>		
	<i>Statsbidrag för trossamfund</i>	<i>531 629</i>	<i>463 404</i>
	<i>Bidrag för sjuklönekostnader</i>	<i>71 593</i>	<i>2 424 059</i>
	<i>Arbetsmarknadsbidrag</i>	<i>12 444 350</i>	<i>13 087 436</i>
Not 3	Nettoomsättning	2023	2022
	Försäljning av insamlade varor, netto	276 483 522	261 188 903
	Sålda vård- och utbildningsplatser samt övrig försäljning	117 214 730	123 620 943
	Hysesintäkter	13 292 616	11 960 823
	Summa	406 990 868	396 770 669
Not 4	Folkhögskolans ekonomi	2023	2022
	Intäkter		
	Bidrag	17 181 040	17 549 731
	Övriga intäkter	8 072 389	6 756 206
	Summa intäkter	25 253 429	24 305 937
	Kostnader		
	Personalkostnader	16 598 712	15 846 560
	Övriga kostnader	7 971 984	7 646 958
	Avskrivningar	372 953	434 159
	Räntekostnader	82 927	88 724
	Summa kostnader	25 026 576	24 016 401
	Verksamhetsresultat	226 853	289 536

Not 5	Operationella leasingavtal – leasetagare	2023	2022
	Framtida minimileaseavgifter som kommer att erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
	Förfaller till betalning inom ett år	65 809 821	69 192 061
	Förfaller till betalning senare än 1 år men inom 5	102 359 798	140 576 991
	Förfaller till betalning senare än fem år	6 271 800	0
	Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	85 894 903	77 782 903

Not 6	Löner, andra ersättningar och sociala avgifter	2023	2022
	Ledningsråd och territoriell ledare, 7 st	2 831 122	2 473 522
	Övriga anställda	297 108 798	280 842 665
	Summa	299 939 920	283 316 187
	Soc.kostn. ledn.råd o terr.ledare (varav pensionskostnader)	1 203 603 (252 748)	1 052 153 (220 684)
	Soc.kostnader, övriga anställda (varav pensionskostnader)	114 233 134 (20 935 805)	108 567 122 (19 914 214)
	Summa	115 436 737	109 619 275
	Summa	415 376 657	392 935 462

Frälsningsarmén har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Under året har, utöver medlemmars volontära insatser, ytterligare 141 (359) personer arbetat ideellt för Frälsningsarmén, framför allt i den öppna sociala verksamheten i våra lokala kårer. Dessa personer har tillsammans genomfört totalt 19 290 (24 994) timmars volontärinsatser. (Föregående år inom parentes)

Not 7	Antal anställda (föregående år inom parentes)	Kvinnor	Män	Totalt
	Totalt	482 (466)	270 (267)	752 (733)

Siffrorna ovan visar totalt antal anställda vid respektive års slut, omvandlat till heltidstjänster.

Det faktiska antalet personer som har arbetat är större, då många arbetar deltid eller del av året.

Beräkningen av medelantalet anställda har inte räknat med anställda som uppburit högst 1/2 prisbasbelopp.

Könsfördelning styrelse inklusive territoriell ledare	Kvinnor	Män	Totalt
Territoriell ledare (ingår i styrelsen)	0 (0)	1 (1)	1 (1)
Övrig styrelse	3 (3)	4 (3)	7 (6)
Totalt	3 (3)	5 (4)	8 (7)

Not 8	Resultat av värdepappersförvaltning	2023	2022
	Utdelningar	1 904 590	2 147 398
	Realisationsresultat vid försäljningar	2 784 400	3 100 324
	Totalt	4 688 990	5 247 722

Not 9	Byggnader och mark	2023	2022
	<i>Byggnader</i>		
	Ingående anskaffningsvärde	80 373 967	77 724 014
	Anskaffning	1 248 889	3 769 900
	Försäljningar/utrangeringar	0	-1 119 947
	Utgående ackumulerat anskaffn.värde	81 622 856	80 373 967
	Ingående avskrivningar	-17 495 519	-15 640 728
	Försäljningar/utrangeringar	0	82 125
	Årets avskrivning enligt plan	-1 986 045	-1 936 916
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-19 481 564	-17 495 519
	<i>Mark</i>		
	Ingående anskaffningsvärde	16 909 725	13 529 510
	Anskaffning	0	3 380 215
	Försäljningar/utrangeringar	0	0
	Utgående ackumulerat anskaffn.värde	16 909 725	16 909 725
	<i>Utgående restvärde enligt plan</i>	79 051 017	79 788 173

Fastigheternas taxeringsvärde uppgår till 8972 202 (7 425 467) kronor.

Frälsningsarmén äger 6 fastigheter, varav 4 är personalbostäder.

En fastighet ligger i Farsta, söder om Stockholm, och inrymmer Ågesta folkhögskola samt Frälsningsarméns Officersskola och en fastighet ligger på Östermalm i Stockholm och inrymmer Frälsningsarméns högkvarter.

Not 10	Ombyggnad i annans fastighet	2023	2022
	Ingående anskaffningsvärde	52 153 766	85 647 827
	Årets inköp	11 402 060	2 047 791
	Försäljningar och utrangeringar	-1 003 706	-35 541 852
	Utgående ackumulerat anskaffn.värde	62 552 119	52 153 766
	Ingående avskrivningar	-34 516 784	-50 107 226
	Försäljningar och utrangeringar	1 003 706	20 432 400
	Årets avskrivning enligt plan	-2 804 382	-4 841 958
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-36 317 459	-34 516 784
	<i>Utgående restvärde enligt plan</i>	26 234 660	17 636 982

Not 11	Pågående ombyggnader	2023	2022
	Ingående nedlagda kostnader	4 770 710	4 529 256
	Under året nedlagda kostnader	5 996 880	579 204
	Under året slutförda projekt	-1 114 271	-337 750
	Utgående nedlagda kostnader	9 653 319	4 770 710

Not 12	Inventarier	2023	2022
	Ingående anskaffningsvärde	61 068 323,95	65 772 400
	Årets inköp	10 318 570	7 821 592
	Försäljningar och utrangeringar	-10 119 672	-12 525 669
	Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	61 267 222	61 068 324
	Ingående avskrivningar	-51 197 674	-60 141 184
	Försäljningar och utrangeringar	10 119 672	11 892 290
	Årets avskrivningar	-3 877 735	-2 948 779
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-44 955 736	-51 197 674
	<i>Utgående restvärde enligt plan</i>	16 311 486	9 870 650

Not 13	Långfristiga värdepappersinnehav	2023	2022
	Ingående anskaffningsvärde	101 951 555	97 143 278
	Förvärv	34 935 531	64 505 081
	Försäljningar	-30 743 118	-59 696 803
	Utgående anskaffningsvärde	106 143 968	101 951 555
	<i>Specifikation av värdepapper, fonder</i>	<i>Redovisat värde</i>	<i>Marknadsvärde</i>
	Räntefond Kort A	12 825 167	13 164 841
	Sverige J	40 049 570	48 995 907
	Talenten Räntef MEGA	41 540 101	40 213 385
	Transition Global J	11 729 130	19 072 197
	Summa	106 143 968	121 446 331

Innehavet i långfristiga värdepapper förvaltas externt i diskretionär förvaltning.

Not 14	Andelar i koncernföretag	<i>kapital- andel</i>	<i>antal andelar</i>	<i>bokfört värde</i>
	Myrorna AB, org nr 556065-5887 (säte: Stockholm)	100%	1 000	100 000
	Sally Ann Sverige AB, org nr 556703-4706 (säte: Stockholm)	100%	8 000	800 000

Båda dessa bolag är vilande och ingen verksamhet bedrivs i dem.

Not 15 Depositioner i Svenska Stiftelsen för Frälsningsarmén

Svenska Stiftelsen för Frälsningsarmén förvaltar en stor del av Frälsningsarméns tillgångar.

	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	309 105 377	321 208 112
Insättningar under året	18 495 842	9 192 198
Uttag under året	-43 136 058	-21 294 932
Utgående anskaffningsvärde	284 465 161	309 105 377

Not 16	Insatser i FA Fastighets AB	2023	2022
	Ingående anskaffningsvärde	12 912 772	12 920 552
	Insättningar under året	0	0
	Uttag under året	0	-7 780
	Utgående anskaffningsvärde	12 912 772	12 912 772

Posten avser insatser för lokaler i Frälsningsarméns Fastighets AB:s fastigheter som lokala kårer inbetalt från tidigt 1900-tal till 1986. Insatsen är ej räntebärande och återbetalas när nyttjandet upphör.

Not 17	Andelar i intresseföretag	2023	2022
	FreteX International AS, org nr 983 982 433 (säte: Oslo, Norge)	930 833	930 833
	Kapitalandel	49%	49%
	Rösträttsandel	49%	49%

Not 18	Andelar i bostadsrättsföreningar	2023	2022
	Ingående anskaffningsvärde	11 012 618	11 012 618
	Utgående anskaffningsvärde	11 012 618	11 012 618

Not 19	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2023	2022
	Förutbetalda hyror	20 263 815	13 745 986
	Förutbetalda försäkringspremier	328 849	271 247
	Upplupna bidrag	1 731 171	2 030 110
	Övriga poster	7 115 569	13 064 741
	Totalt	29 439 403	29 112 084

Not 20   **Skulder till Svenska Stiftelsen för Frälsningsarmén**

Posten består av lån som tagits i Svenska Stiftelsen för Frälsningsarmén för gjorda reparationer i fastigheter som nyttjas av kårer och sociala institutioner. Amorteringsplan följs för flertalet av lånen. Ett lån har slutamorterats under året och ett nytt har tillkommit.

Not 21	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2023	2022
	Semesterlöner	30 009 598	27 536 839
	Upplupna sociala avgifter	7 695 198	7 236 576
	Övriga poster	6 252 369	13 695 716
	Totalt	43 957 166	48 469 132

Not 22 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Vi har i början av 2024 fortsatt kunnat se att många personer i olika former av social utsatthet söker sig till våra verksamheter. Vi har därför även under våren 2024 sökt bidrag ur de statliga medel som återigen utlysts av Socialstyrelsen och MUCF, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Tillsammans med de fortsatt stora gåvor vi får från privatpersoner via våra insamlingar genom 90-konto har vi kunnat fortsätta hjälpa allt fler personer.

Sida meddelade i början av 2024 att alla kontrakt med strategiska partners sägs upp senast 1 januari 2025. Detta innebär för vår del att de redan godkända insatser för utvecklingsprojekt i Kenya och Malawi som Frälsningsarmén i Sverige genomför under 2024–2026 i nuläget står utan finansiellt stöd. Vi kommer att utvärdera möjligheten att antingen själva söka medel direkt från Sida, eller tillsammans med andra organisationer, alternativt att hitta andra finansiärer för att kunna uppfylla de åtagande vi gjort gentemot Kenya och Malawi.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Bo Jeppsson, ordförande

Ann Ljungholm

Julia Adolfsson

Christina Jeppsson

Börje Dubari

Jesper Dahlquist

Daniel Viklund

Lars Beijer

Vår revisionsberättelse har avgivits den dag som framgår av vår elektroniska underskrift
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Erik Albenius,
auktorerad revisor

Revisionsberättelse

Till The Salvation Army Headquarters avseende Frälsningsarmén,
org.nr 802006-1688

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Frälsningsarmén för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att upplösa föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Frälsningsarmén för år 2023.

Vi tillstyrker att The Salvation Army Headquarters beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Erik Albenius
Auktoriserad revisor

Frälsningsarmén
Box 5090, 102 42 Stockholm
Besöksadress: Nybrogatan 79 B
Telefon 08-562 282 00
www.fralsningsarmen.se